

งานวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนแบบร่วมมือตามลักษณะเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน
รายวิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒

ผู้วิจัย

นางสาวนุรตันซีล ปาลาวัฒน์ สะกะแย

ภาคเรียนที่ ๒ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖
ภาควิชาการตลาด วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ ๓
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ชื่อผู้วิจัย : นางสาวนุรตันซีล...ปาลาวัฒน์...สะกะแยะ
 ชื่อเรื่อง : การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน
 รายวิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒
 สาขาวิชา : การตลาด
 ปีการศึกษา : ๒๕๖๖

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ตามลักษณะเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการตลาด เพื่อผู้เรียนรู้ถึงความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อกลุ่ม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันทำงานเพื่อความสำเร็จของกลุ่มซึ่งจะส่งผลต่อความร่วมมือกันและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีการกำหนดสถานการณ์และเงื่อนไขให้ผู้เรียนทำผลงานเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแบ่งปันเอกสาร การแบ่งงานที่เหมาะสม และการให้รางวัลกลุ่ม คะแนนพิเศษเพื่อเป็นแรงกระตุ้น สำหรับนักศึกษาระดับชั้น ปวส.๒/๒ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ภาควิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ กลุ่มทดลองเป็นนักศึกษาระดับชั้น ปวส.๒/๒ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ภาควิชาการบัญชี จำนวน ๑๙ คน

ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มได้คะแนนเท่ากัน ซึ่งเป็นการเสริมแรงให้ผู้เรียนร่วมมือกัน หรือให้แรงเสริมแบบร่วมมือไปพร้อมกับการให้แรงเสริมรายบุคคล โดยให้คะแนนเป็นรายบุคคลจากผลงานของแต่ละคนและให้รางวัลกลุ่มจากคะแนนรวมของสมาชิกในกลุ่ม หรือผู้เรียนได้คะแนนของตนเองรวมกับคะแนน ที่ได้จากจำนวนสมาชิกภายในกลุ่มที่ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

ผลการศึกษาปรากฏว่า พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กับการตลาดของนักศึกษา จำนวน ๑๙ คน โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๙๕.๑๕ แบบประเมินผลความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันตามลักษณะเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันการวัดความพึงพอใจประเด็นความเป็นครู หัวข้อคุณสมบัติของผู้สอนระดับความพึงพอใจเท่ากับ ๔.๕๕ เกณฑ์ค่ามากที่สุด ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๙๑.๑๖ การประเมินใบงานรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันประเด็นการประเมิน หัวข้อการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนระดับความพึงพอใจมากที่สุด เท่ากับ ๕๖.๘๐ ค่าเฉลี่ย ๔.๕๓ ค่าร้อยละของคะแนน เท่ากับ ๘๙.๗๑

ประกาศคุณูปการ

การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้ เป็นการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดการต่อยอดที่มีคุณค่าด้วยความกรุณาจากงานวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ฝ่ายแผนงานฯ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ตลอดจนอาจารย์ภาควิชาการตลาดที่ให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือ ให้ความรู้ ความคิดให้คำแนะนำ ตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดี จนการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ที่ให้กรุณาความอนุเคราะห์ให้คำแนะนำ ให้ความรู้ ความคิดที่มีประโยชน์ และอำนวยความสะดวกในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบใจนักศึกษาระดับชั้น ปวส.๒/๒ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ภาควิชาการบัญชีวิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา จำนวน ๑๙ คน ทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการวิจัยและเก็บข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จนกระทั่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์

.....
นางสาวนุรตันซีล ปาลาวันย์ สะกะแย
ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(๑)
กิตติกรรมประกาศ.....	(๒)
สารบัญ.....	(๓)
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๒
คำถามวิจัย.....	๓
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....
ขอบเขตของการวิจัย.....
นิยามศัพท์เฉพาะ.....
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวข้องกับ (ตัวแปรตาม).....
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ..(ตัวแปรอิสระ).....
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย
กลุ่มเป้าหมายการวิจัย.....
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
การเก็บรวบรวมข้อมูล
การวิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูล
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ตอนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายการวิจัย.....
ตอนที่ ๒ ผลการวิจัย.....
ตอนที่ ๓ สะท้อนผลการวิจัย.....
บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
สรุปผลการวิจัย.....
อภิปรายผล.....
ข้อเสนอแนะ.....
บรรณานุกรม.....
ภาคผนวก.....
ประวัติผู้วิจัย.....

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน รวมถึงการส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ประเด็นการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนอง ต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ และพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย และประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕ ดังนี้

การศึกษาระดับอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่มีความสำคัญมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตน ในฐานะพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะอาชีพในการดำรงชีวิต ทนต่อการเปลี่ยนแปลง มี สุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็น และครองชีวิตอย่างสงบสุข สภาพการจัดการเรียนการสอนชีวิตในปัจจุบันจากการติดตามผลการใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังเน้นการสอนเนื้อหามากกว่ากระบวนการครูขาดเทคนิคการสอนและขาดการเตรียมการสอน จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาค้นคว้ารูปแบบการจัดการจัดการเรียนการสอน เพื่อแก้ปัญหา การเรียนแบบ On-Line ครูผู้สอนทำการสอนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ผู้วิจัยเห็นว่า รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning) มีความเหมาะสมในการที่จะนำมาพัฒนาการสอนกลุ่ม เนื่องจากเป็นวิธีการสอนที่นักศึกษาปฏิบัติสัมพันธ์ร่วมกันในการทำงาน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกตลอดจนกฎเกณฑ์ การทำงานกันอย่างชัดเจน ดังนั้นสมาชิกทุกคนต้องพัฒนาและช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่าเพื่อทำให้การทำงานกลุ่มเข้มแข็งขึ้น ขณะเดียวกันนักศึกษาทุกคนต้องพัฒนาและช่วยเหลือตนเอง โดยใช้ศักยภาพให้มากที่สุด เพราะทุกคนในกลุ่มจะมีส่วนช่วยให้กลุ่มประสบความสำเร็จได้ และนักศึกษาแต่ละคนต้องมีทักษะทางสังคมเพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข คือ ความเป็นผู้นำ รู้จักตัดสินใจ มีความสามารถในการทำงาน การจัดการ การสื่อสาร และสามารถแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในการทำงานร่วมกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการตลาด

สมมติฐานการวิจัย

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการตลาด

ขอบเขตของการวิจัย

เนื้อหา

๑. ใบความรู้รายวิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการตลาด
๒. แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการตลาด

จำนวนคาบ

ใช้เวลาทั้งหมด ๘ ชั่วโมง

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรต้น - แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้

ตัวแปรตาม - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการตลาด

นิยาม - แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันและมีความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้กลุ่มได้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ วิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการตลาด
๒. มีใบความรู้ วิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการตลาด
๓. นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการตลาด
๔. นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในวิชาอื่นๆ และในชีวิตประจำวัน
๕. ครูผู้สอนมีผลงานทางวิชาการ มีความก้าวหน้าในวิชาชีพครู

บทที่ ๒

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้ได้กรอบความคิดในการวิจัยเรื่อง พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการตลาด ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยนำเสนอผลการศึกษาดังต่อไปนี้

๑. เอกสารการจัดการเรียนการสอน

ปรัชญาการศึกษา (Educational Philosophy) หมายถึง ความคิดหรือระบบของความคิดที่เกี่ยวกับการศึกษา ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของปรัชญาแม่บทปรัชญาใดปรัชญาหนึ่ง ปรัชญาการศึกษาเป็นปรัชญาที่แตกหน่อมาจากปรัชญาทั่วไปอันเป็นปรัชญาที่ว่าด้วยความรู้ความจริงของชีวิต ปรัชญาการศึกษาเป็นความเชื่อ ความศรัทธา การเห็นคุณค่าในความคิดทางการศึกษาใดๆ ซึ่งผลักดันให้บุคคลคิดและกระทำการต่างๆ ในด้านการจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับความเชื่อนั้นๆ

นิรมล ศตวุฒิ และ ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (๒๕๕๖, หน้า ๑๐-๑๑) กล่าวว่า เอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารวิชาการที่ผู้สอนวิชาใดวิชาหนึ่งเขียนและเรียบเรียงขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสอนหรือเป็นเอกสารเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพิ่มเติม ตัวอย่างเอกสารที่ใช้เป็นแนวทางในการสอน เช่น แผนการสอนระยะยาว แผนการสอนรายคาบ คำโครงเนื้อหาวิชาทั้งวิชา เป็นต้น ตัวอย่างเอกสารที่จัดทำเป็นเอกสารเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพิ่มเติม เช่น สรุปสาระของเนื้อหาวิชาพร้อมทั้งแบบฝึกหัด เป็นต้น

สนม ครูทเมือง (๒๕๕๙, หน้า ๙๐) กล่าวว่า เอกสารประกอบการสอนเป็นเอกสารหรือสื่อที่สร้างและเขียนเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของสถาบันการศึกษา โดยศึกษาความมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตร เพื่อนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างสอดคล้องกับสภาพการสอนจริง เอกสารประกอบการสอนต้องมีเนื้อหาสาระที่ถูกต้อง มีข้อมูลอ้างอิง มีระบบขั้นตอนในการเรียน การจัดทำรูปเล่มอาจตีพิมพ์หรือถ่ายสำเนาเย็บเล่มก็ได้

ศาสตร์การสอน ศาสตร์การสอน (Science of Teaching) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้และการสอนที่สังคมโลกได้สั่งสมมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย / จุดหมาย / วัตถุประสงค์ของการสอนที่กำหนด ความรู้ดังกล่าวได้มาจากการคิด การวิเคราะห์ของนักปราชญ์ และนักคิดทั้งหลายหรือได้มาจากการศึกษา ค้นคว้า พิสูจน์ทดสอบตามกระบวนการทางคณิตศาสตร์ของนักจิตวิทยาและนักการศึกษาต่างๆ ข้อความรู้อ้างอิงประกอบด้วย ปรัชญาการศึกษา บริบท การสอน ทฤษฎี หลักการ แนวคิด ระบบ รูปแบบ วิธีการ เทคนิค และจิตวิทยาทางการเรียนรู้และการสอน การวางแผนและออกแบบการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล สื่อและเทคโนโลยีทางการสอน นวัตกรรมและการวิจัยการเรียนการสอน เป็นต้น

ทฤษฎีการสอน ทฤษฎีการสอน (Teaching / Instructional Theory) คือ ข้อความรู้อันพรรณนา / อธิบาย / ทำนาย ปรัชญาการณต่างๆ ทางการสอน ที่ได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ และการยอมรับว่าเชื่อถือได้ ซึ่งนักจิตวิทยาหรือนักการศึกษาอาจพัฒนาหรือแปลงมาจากทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไป ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ศิลปะการสอน ศิลปะการสอน (Art of Teaching) หมายถึง ความรู้และความสามารถในการนำจิตวิทยา วิธีการและเทคนิคต่างๆ ไปใช้ในการสอน เพื่อช่วยให้การสอนมีความน่าสนใจ สนุกมีชีวิตชีวา และช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ราบรื่นและมีความสุข

บริบททางการสอน บริบททางการสอน (Teaching Context) หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งมีความสัมพันธ์ / มีอิทธิพลต่อการสอน ทั้งในระดับจุลภาพ (micro) ซึ่งเป็นระดับที่ใกล้ตัวผู้เรียนผู้สอนมากที่สุด ไปจนถึงระดับมหภาค (macro) ซึ่งเป็นระดับที่ใกล้ตัวผู้เรียนมากที่สุด เช่น สภาพทางจิตใจและความรู้ทางวิชาการของผู้สอนสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกตัวผู้เรียน สภาพของห้องเรียน บรรยากาศคณาจารย์ การบริหารงาน บุคลากรในโรงเรียน สภาพของโรงเรียน สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน สภาพทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของชุมชน ทรัพยากรในชุมชน นโยบายและแผนการจัดการศึกษาระดับชาติ การบริหารการศึกษาระดับชาติ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าทางวิชาการ ของโลก เป็นต้น

ทฤษฎีการเรียนรู้ หมายถึง ข้อความที่พรรณนา/อธิบาย / ทำนายปรากฏการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนรู้ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบตามกระบวนการทางคณิตศาสตร์ และได้รับการยอมรับว่าเชื่อถือได้ และสามารถนำไปนิรนัยเป็นหลักหรือกฎการเรียนรู้ย่อยๆหรือนำไปใช้เป็นหลักในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ ทฤษฎีโดยทั่วไปมักประกอบด้วยหลักการย่อยๆ หลายหลักการ

หลักการเรียนรู้ หมายถึง ข้อความย่อยๆ ที่พรรณนา อธิบาย / ทำนาย ปรากฏการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนรู้ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ ตามกระบวนการทางคณิตศาสตร์ และได้รับการยอมรับว่าเชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ หลักการเรียนรู้หลายๆ หลักการ อาจนำไปสู่การสร้างเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ได้

หลักการสอน คือ ข้อความย่อยๆ ที่พรรณนา / อธิบาย / ทำนาย ปรากฏการณ์ต่างๆ ทางการสอน ที่ได้รับการพิสูจน์ ทดสอบและการยอมรับว่าเชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ในการสอนผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด หลักการสอนหลายๆ หลักการ อาจนำไปสู่การสร้างเป็นทฤษฎีการสอนได้

แนวคิดทางการสอน คือ ความคิดเกี่ยวกับการสอนที่พรรณนา / อธิบาย / ทำนายปรากฏการณ์ต่างๆ ทางการสอน ที่นักคิด นักจิตวิทยา หรือนักการศึกษา ได้นำเสนอและได้รับการยอมรับในระดับหนึ่งว่าเป็นแนวคิดที่น่าเชื่อถือด้วยเหตุผลใดเหตุผลหนึ่ง

รูปแบบการสอน / รูปแบบการเรียนการสอน แบบแผนการดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดเป็นระบบอย่างสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎี / หลักการเรียนรู้หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือ และได้รับการพิสูจน์ ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบนั้นๆ โดยทั่วไปแบบแผนการดำเนินการสอนดังกล่าว มักประกอบด้วย ทฤษฎี / หลักการที่รูปแบบนั้นยึดถือและกระบวนการสอนที่มีลักษณะ เฉพาะอันจะนำ ผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะที่รูปแบบนั้นกำหนด ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้แบบแผนหรือแบบอย่างในการจัดและดำเนินการสอนอื่นๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะ เช่นเดียวกันได้

วิธีสอน คือ ขั้นตอนที่ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่างๆที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเด่นหรือลักษณะเฉพาะที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้นๆ เช่น วิธีสอน โดยการใช้การบรรยาย องค์ประกอบสำคัญของการบรรยาย คือ เนื้อหาสาระที่จะบรรยาย และการบรรยาย และขั้นตอนสำคัญคือ การเตรียมเนื้อหาสาระ การบรรยาย (พูด บอก เล่า อธิบาย) และการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการบรรยาย ดังนั้นวิธีสอนโดยการใช้การบรรยาย ก็คือกระบวนการหรือขั้นตอนที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการเตรียมเนื้อหาสาระที่จะบรรยาย แล้วบรรยาย คือ พูด บอก เล่า อธิบาย เนื้อหาสาระหรือสิ่งที่ต้องการสอนแก่ผู้เรียนและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง ต่อความหมายการสอน

ระบบการสอน / ระบบการเรียนการสอน คือ องค์ประกอบต่างๆ ของการเรียนการสอนที่ได้รับการจัดให้มีความสัมพันธ์กันและส่งเสริมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

การสอน เป็นงานหลักของครู ซึ่งปัจจุบันถือว่าครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ที่บุคคลในวิชาชีพนี้ ต้องได้รับการศึกษาอบรมมาโดยเฉพาะเพื่อให้มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถเลือกศึกษา อบรมมาโดยเฉพาะ เพื่อให้มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถเลือกวิธีปฏิบัติงานที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้นักศึกษามีความรู้ ทักษะ และเจตคติ ดังที่ระบุไว้ในจุดประสงค์การสอน ครูต้องมีการฝึกฝนด้านการสอนอยู่เสมอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในการทำงานเช่นเดียวกับวิชาชีพชั้นสูงอื่นๆ และต้องมีมาตรฐานของวิชาชีพ การที่ครูสามารถปฏิบัติงานการสอนได้ดีขึ้นอยู่กับความสามารถในการผสมผสานศาสตร์ว่าด้วยการสอนกับศิลปะของการสอนเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดประสิทธิผลของการสอนสูงสุด

ครูที่มีประสิทธิภาพ (Effective Teacher) นอกจากจะมีความรู้ในศาสตร์ของการสอน และมีศิลปะของการสอนแล้ว ยังต้องมีคุณลักษณะ ๔ ประการ ต่อไปนี้

๑. การประยุกต์ทฤษฎีและการวิจัยการสอนไปใช้
๒. การสะสมประสบการณ์การสอน
๓. การคิดวินิจฉัยไตร่ตรองและแก้ปัญหา
๔. การเรียนรู้การสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการบูรณาการความรู้กับประสบการณ์เข้าด้วยกัน

เทคนิคการสอน คือ กลวิธีต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ หรือการกระทำใดๆ เพื่อช่วยให้กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ หรือการกระทำนั้นๆ มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น เทคนิคการสอนจึงหมายถึง กลวิธีต่างๆ ที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน วิธีการสอน หรือการดำเนินการทางการสอนใดๆ เพื่อช่วยให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ในการบรรยาย ผู้สอนอาจใช้เทคนิคต่างๆ ที่สามารถช่วยให้การบรรยายมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การยกตัวอย่าง การใช้สื่อ การใช้คำถาม เป็นต้น

ทักษะการสอน

ทักษะการสอน คือ ความสามารถในการปฏิบัติการสอนด้านต่างๆ อย่างชำนาญซึ่งครอบคลุมการวางแผนการเรียนการสอน การออกแบบการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การใช้วิธีสอน เทคนิคการสอน รูปแบบการเรียนการสอน ระบบการสอน สื่อการสอนการประเมินผลการเรียนการสอน รวมทั้งการใช้ทฤษฎีและหลักการเรียนรู้และการสอนต่างๆ

นวัตกรรมการสอน คือ สิ่งใหม่ที่ทำขึ้น ซึ่งอาจอยู่ในรูปของความคิดหรือการกระทำ หรือสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ดังนั้น นวัตกรรมสอนจึงหมายถึงแนวคิด วิธีการ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งอาจเป็นสิ่งใหม่ทั้งหมดหรือใหม่เพียงบางส่วน หรืออาจเป็นสิ่งใหม่ในบริบทหนึ่งหรือในช่วงเวลาหนึ่ง หรืออาจเป็นสิ่งใหม่ที่กำลังอยู่ในกระบวนการพิสูจน์ทดสอบ หรือได้รับการยอมรับนำไปใช้แล้ว แต่ยังไม่แพร่หลายหรือเป็นส่วนหนึ่งของระบบงานปกติ

การวิจัยด้านการเรียนการสอน คือ การศึกษาหาคำตอบให้แก่ปัญหาหรือคำถามต่างๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนด้วยกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เพื่อให้ได้คำตอบที่น่าเชื่อถือต่อแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอนครอบคลุมตัวแปร เกี่ยวกับผู้เรียนผู้สอน บริบทของการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน และผลผลิตของการเรียนการสอน

๒. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม เป็นวิธีที่เหมาะสมวิธีหนึ่งที่ใช้ในการเรียนการสอนเนื่องจากกิจกรรมได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้กับสมาชิกของกลุ่มที่มีวัยใกล้เคียงกัน จึงสื่อสารกันได้ดีเป็นอย่างดี ไสว พักขาว (๒๕๔๒: ๑๓๒) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบ ร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดสมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ (๒๕๔๔: ๓) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ เป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มการทำงาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และเพิ่มพูนแรงจูงใจในการเรียนการสอนแบบร่วมมือไม่ใช่วิธีการจัดนักศึกษาเข้ากลุ่มรวมกันแบบธรรมดา แต่เป็นการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจนกล่าวคือสมาชิกทุกคนในทีมจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในการเรียนรู้และสมาชิกทุกคนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อจะช่วยเหลือและเพิ่มพูนการเรียนรู้ของสมาชิกในทีม

สลาวิน (๙๙๕: ๒ – ๓) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีที่นำไปประยุกต์ใช้ได้กับหลายวิชา และหลายระดับชั้น โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่มย่อย โดยทั่วไปสมาชิก ๔ คน ที่มีความสามารถแตกต่างกันเป็นนักศึกษาเก่ง ๑ คน ปานกลาง ๒ คน และอ่อน ๑ คน นักศึกษาในกลุ่มต้องเรียนและรับผิดชอบต่องานของกลุ่มร่วมกัน นักศึกษาจะประสบผลสำเร็จก็ต่อเมื่อเพื่อนสมาชิกในกลุ่มประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายร่วมกัน จึงทำให้นักศึกษาช่วยเหลือพึ่งพากัน และสมาชิกในกลุ่มจะได้รับรางวัลร่วมกัน เมื่อกำหนดได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดดีลเยี่ยม (๒๐๐๐: ๑๖๘) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ เป็นการเรียนที่มีการแบ่งกลุ่มเล็ก ๆ ที่มีเป้าหมายร่วมกัน โดยมีส่วนประกอบ ๕ ส่วน คือ มีเป้าหมายร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ทางบวก ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ความรับผิดชอบรายบุคคล และทักษะทางสังคมจากความหมายการเรียนแบบร่วมมือดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นการเรียนที่มีการแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ๆ ซึ่งภายในกลุ่มจะประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถคละกันคือมีทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อน แต่มีเป้าหมายในการเรียนร่วมกัน มีการกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่มในการทำกิจกรรมที่ชัดเจน และเท่าเทียมกัน สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ทุกคนในกลุ่มประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

ทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนแบบร่วมมือ

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนแบบร่วมมือ ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ประกอบด้วยทฤษฎีพื้นฐานสองกลุ่ม คือ กลุ่มทฤษฎีแรงจูงใจและกลุ่มทฤษฎีปัญญา ดังนี้

๑. ทฤษฎีแรงจูงใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ผลในการเรียนของนักศึกษา นอกจากจะขึ้นอยู่กับความสามารถแล้วยังขึ้นกับแรงจูงใจ นักศึกษาที่มีความสามารถสูงแต่ขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ก็จะมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนต่ำ (สุรางค์ โค้วตระกูล, ๒๕๔๑: ๑๗๙) ทฤษฎีแรงจูงใจที่เกี่ยวข้องโดยตรงและอธิบายเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือมี ๒ ทฤษฎี คือ ทฤษฎีมนุษยนิยม และทฤษฎีพฤติกรรมนิยมทฤษฎีมนุษยนิยมนักจิตวิทยามนุษย์นิยมเชื่อว่า คนทุกคนมีแรงจูงใจที่จะประกอบกิจกรรมอยู่เสมอ ถือว่าแรงจูงใจเป็นแรงขับที่ทำให้มนุษย์เจริญเติบโตและพัฒนา หรือ พฤติกรรมของมนุษย์เป็นผลของ “Growth principle” หรือ “หลักการความเจริญเติบโต” ภายในตัวของทุกคน(สุรางค์ โค้วตระกูล, ๒๕๔๑: ๑๕๘; อ้างอิงจาก Combs & Avile, ๑๙๘๕) นักจิตวิทยามนุษย์นิยมทุกท่านได้ยึดถือหลักพื้นฐานนี้แต่ผู้ที่ได้ตั้ง

๒. ทฤษฎีกับแรงจูงใจคือมาสโลว์ กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนต้องการความรัก และการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่(Love and belonging need) โดยที่มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่จะเป็นที่รักของผู้อื่น ต้องการความสัมพันธ์กับผู้อื่น และเป็นที่ยอมรับของหมู่การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือจะเป็นการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในขั้นนี้ กล่าวคือ การเรียนแบบร่วมมือจะมีการแบ่งหน้าที่ของสมาชิกที่เท่าเทียมกันในการเรียน แบ่งเนื้อหาเพื่อให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มได้ศึกษาเนื้อหาที่ต่างกัน ทำให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มเป็นผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเรื่องในการนำเสนอต่อกลุ่ม ดังนั้น จะทำให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมีความรู้สึกว่าเป็นที่รัก และเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ลำดับความต้องการขั้นต่อไปของ มาสโลว์ คือ ความต้องการที่รู้สึกว่าจะตนเองมีค่าความต้องการนี้ประกอบไปด้วยความต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถ มีคุณค่า และมีเกียรติ ต้องการได้รับความยกย่องนับถือ จากผู้อื่นผู้ที่สมปรารถนาในความต้องการนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง จากความต้องการดังกล่าว การเรียนการสอนแบบร่วมมือจะตอบสนองต่อความต้องการขั้นนี้ กล่าวคือ การที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะเป็นผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาที่ตนได้รับผิดชอบและทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จนั้น สมาชิกทุกคนต้องมีความสนใจและตั้งใจ จะศึกษาในส่วนที่รับผิดชอบของตนอย่างเต็มที่ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่องจากกลุ่มส่วนความต้องการขั้นสุดท้ายของ มาสโลว์ คือ ความต้องการที่จะรู้จักตนเอง ตามสภาพที่แท้จริงและพัฒนาศักยภาพของตน เป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของคน จะกล้าที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินของชีวิต รู้จักค่านิยมของตน มีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดเท่าที่จะมีความสามารถทำได้ เปิดโอกาสให้ตนเองเผชิญกับความจริงของชีวิต เผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ “ท้าทาย” น่า “ตื่นเต้น” และมีความหมาย กระบวนการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน เป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบ

การเรียนการสอนแบบร่วมมือ จะเป็นการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมและฝึกให้ผู้เรียนเผชิญกับความจริง หรือปัญหาด้วยตนเอง โดยที่ตนเองจะต้องเป็นผู้ที่ศึกษาหรือเจอปัญหาหรือแก้ปัญหาด้วยตนเองใน ส่วนความรับผิดชอบของตน ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของการตอบสนองหรือพฤติกรรม(Response or Behavior)ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกตัดสินใจด้วยตนเองได้

๓. ทฤษฎีปัญญา นักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม ได้สร้างทฤษฎีแรงขับ โดยยึดหลักของความสมดุล ที่กล่าวว่าโดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เราแสวงหาสถานภาพสมดุลอยู่เสมอ หรือมีความโน้มเอียงที่จะรักษาความคงตัวภายใน ทฤษฎีนี้ ฮัล (Hull) ให้ชื่อว่า “ทฤษฎีลดแรงขับ” สิ่งเร้าก่อนเกิดพฤติกรรมหมายถึงสภาวะที่เกิดการขาด ทำให้เกิดความต้องการและเป็นแรงขับหรือแรงจูงใจกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมสนองตอบ และทำให้ลดความต้องการการเกิดแรงขับหรือแรงจูงใจ จะทำให้เกิดพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมาย พฤติกรรมดังกล่าวทำให้บุคคล

ประสบความสำเร็จได้มากกว่าพฤติกรรมที่ใช้จุดหมาย (วงพัทตร์ ภูพันธ์ศรี และ สิรินันท์ ดำรงผล. ๒๕๓๒ : ๑๖๙) การเรียนการสอนแบบร่วมมือจะเป็นการเรียนการสอนที่ช่วยสร้างจุดมุ่งหมาย และแรงจูงใจในการเรียน กล่าวคือ รางวัล หรือโครงสร้างด้านเป้าหมายที่นักศึกษาร่วมกันปฏิบัติ โครงสร้างนี้มีอยู่ ๓ ประการ คือ ความร่วมมือที่นักศึกษาร่วมกันปฏิบัติด้วยความเสียสละ เพื่อการบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม การแข่งขันจะเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งการแข่งขัน จะทำให้เกิดแรงจูงใจได้มากขึ้น

นอกจากนี้การเรียนแบบร่วมมือยังทำให้เกิดสถานการณ์ที่สมาชิกแต่ละคนเชื่อว่า พวกเขาจะบรรลุเป้าหมายส่วนตัวได้โดยที่กลุ่มต้องช่วยเหลือเหลือ ร่วมมือกันในกลุ่มประสบผลสำเร็จให้ได้แม้กระทั่งสมาชิกในกลุ่มทุ่มเทความพยายามอย่างสูงสุดก็ยอม กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ รางวัลที่กลุ่มจะได้รับขึ้นอยู่กับผลงานของกลุ่มที่สมาชิกทุกคนช่วยกันอย่างกระตือรือร้น รางวัลที่คาดหวังนี้ ช่วยสร้างแรงจูงใจทางสังคมให้แต่ละคนร่วมมือกันทฤษฎีปัญญา ที่เป็นพื้นฐานรองรับการเรียนแบบร่วมมือนี้มี ๒ กลุ่ม คือ

๒.๑ ทฤษฎีพัฒนาการ ความเชื่อพื้นฐานของทฤษฎีพัฒนาการก็คือปฏิสัมพันธ์ที่มีระหว่างกัน ในการปฏิบัติงานบางอย่างนั้นช่วยให้การเรียนรู้เกิดความคิดรวบยอดดีขึ้น ในทัศนะของ ไวโกทสกี (สมพงษ์ สิงหะพล. ๒๕๔๓: ๑๗๗; อ้างอิงจาก Vygotsky:Nod.) เชื่อว่า กิจกรรมที่เด็กได้กระทำร่วมกันหรือ ร่วมมือกันทำ ช่วยเสริมสร้างความเติบโตได้เนื่องจากเด็กที่มีอายุใกล้เคียงกันย่อมรู้ที่จะพูดคุยกันได้สอดคล้องกับขั้นตอนการพัฒนาการของพวกเขามากกว่าผู้ใหญ่ และเนื่องจากการเรียนแบบพฤติกรรมในกลุ่มเกิดขึ้น ได้ดีกว่าเมื่อเด็กกระทำกิจกรรมตามลำพัง โดยระยะแรกอิทธิพลจะออกมาในลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จากนั้นจะมีอิทธิพลไปสู่การเรียนรู้ตามมา การเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการทางสังคมการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียนด้วยกัน เช่นเดียวกัน เพียร์เจ (สมพงษ์ สิงหะพล. ๒๕๔๓: ๑๗๗; อ้างอิงจาก Piaget: n.d.) ได้เสนอแนวทางในการเรียนรู้ของเด็กว่า

๒.๒ ทฤษฎีความประณีตทางปัญญา ทฤษฎีนี้แตกต่างจากทฤษฎีพัฒนาการที่ว่า หากข้อมูลความรู้ที่จะให้จำนนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับข้อมูลความรู้เดิมที่มีอยู่แล้วต้องให้ผู้เรียนมีส่วนจัดการเกี่ยวกับข้อมูลความรู้นั้นด้วย ยกตัวอย่างเช่น การให้ผู้เรียนเขียนสรุป หรือเขียนหัวข้อสำคัญของคำบรรยายจะช่วยการเรียนรู้ได้ดีกว่าเขียนจดคำบรรยายเพียงอย่างเดียวเนื่องจากการเขียนสรุปหรือเขียนหัวข้อสำคัญนั้น ผู้เรียนต้องจัดระเบียบข้อมูลใหม่ว่า ในคำบรรยายมีสิ่งใดที่สำคัญเป็นจุดเน้นใจความของการบรรยาย วิธีที่ให้ผลดีที่สุดในการเข้าไปเกี่ยวข้องจัดการข้อมูล ก็คือ ให้ผู้เรียนอธิบายข้อมูลแก่ผู้เรียนคนอื่น เมื่อผู้เรียนคนใดมีบทบาทเป็นผู้จัดเตรียมสรุปคำบรรยายให้กับคนอื่นเมื่อผู้เรียนคนใดมีบทบาทเป็นผู้จัดเตรียมสรุปคำบรรยายให้กับคนอื่น ผู้นั้นจะต้องใช้การวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ข้อมูลให้อยู่ในรูปที่เขาจะเข้าใจมากที่สุด เพื่อนำไปถ่ายทอดให้ผู้เรียนการเป็นผู้สรุปให้คนอื่นซึ่งต้องเตรียมการอย่างรอบคอบและประณีตนี้ ช่วยให้นักศึกษาผู้นั้นเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด ผลการวิจัยจำนวนหนึ่งยืนยันข้อค้นพบนี้เป็นอย่างดีคือ(สมพงษ์ สิงหะพล๒๕๔๓: ๑๗๖; อ้างอิงจาก Dansereau. ๑๙๘๕; ๑๙๘๘: Webb. ๑๙๘๕)

๑. นักศึกษาที่เป็นผู้ตัวให้เพื่อนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

๒. นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยที่ทำงานร่วมกัน จะเรียนรู้ได้ดีกว่านักศึกษาที่เรียนโดยลำพัง

๓. นักศึกษาที่เป็นผู้อธิบายและเป็นผู้ฟังคำอธิบาย เรียนรู้ได้ดีกว่านักศึกษาที่เรียนตามลำพัง แต่ผู้อธิบายเรียนได้ดีที่สุด

๔. กิจกรรมที่ให้ทำงานร่วมกันพบว่านักศึกษาที่พัฒนาสูงสุด คือ นักศึกษาที่เป็นผู้จัดการข้อมูลและอธิบายให้คนอื่นฟังทฤษฎีปัญญาสนับสนุนว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ทั้งนักศึกษาที่เรียนเก่งและนักศึกษาที่เรียนช้าเพราะนักศึกษาที่เรียนเก่งจะได้ประโยชน์ในการเรียนยิ่งขึ้นในการที่ตนได้อธิบาย ชี้แจงบทเรียนให้เพื่อน ในขณะที่นักศึกษาที่เรียนอ่อน เรียนรู้ได้ช้า ได้ประโยชน์จากการที่ได้แหล่งความรู้ที่มีค่าจากเพื่อนอีกแห่งนอกเหนือจากการสอน

ลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือ

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เข้าใจว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี ต้องมีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย โดยต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมให้มากที่สุดคล้อยกับแนวคิดในปัจจุบันที่เน้นการเรียนแบบนักศึกษาเป็นสำคัญ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือ มีลักษณะของการเรียนแบบใดนั้น เออเรน(Arends. ๒๐๐๑: ๑๓๕) ได้กล่าวถึงลักษณะการเรียนแบบร่วมมือที่สำคัญ ดังนี้

๑. เป็นการเรียนแบบกลุ่มที่มีเป้าหมายทางการเรียนร่วมกัน
๒. ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักศึกษาที่มีความสามารถคล้ายกัน คือมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูง ปานกลาง และต่ำ รวมกันในกลุ่ม
๓. ภายในกลุ่มจะประกอบด้วยสมาชิกที่มีความแตกต่างกันทั้งในด้านเพศ และวัฒนธรรม
๔. การให้รางวัลจะให้รางวัลในรูปแบบรางวัลกลุ่มมากกว่าการให้รางวัลเป็นรายบุคคลจากลักษณะการเรียนดังกล่าว จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกถึงความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อกลุ่ม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันทำงานเพื่อความสำเร็จของกลุ่มซึ่งจะส่งผลต่อความร่วมมือกัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิธีการเรียนแบบร่วมมือ

วิธีการเรียนแบบร่วมมือที่นิยมใช้กันมีเทคนิคสำคัญ ๒ แบบ คือ แบบเป็นทางการ (Formal cooperative learning) และแบบไม่เป็นทางการ (Informal cooperative learning)

๑. การเรียนแบบร่วมมืออย่างเป็นทางการวันเพ็ญ จันท์เจริญ (๒๕๔๒ : ๑๑๙ - ๑๓๐) ได้แบ่งเทคนิคการเรียนแบบร่วมมืออย่างเป็นทางการได้ ๔ เทคนิค ดังนี้

๑.๑ เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม (Team – Games –Tournament หรือ TGT) คือการจัดกลุ่มนักศึกษาเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละ ๔ คน ระดับความสามารถต่างกัน ครูกำหนดบทเรียนและการทำงานของกลุ่มเอาไว้ ครูทำการสอนบทเรียนให้นักศึกษาทั้งชั้นแล้วให้กลุ่มทำงานตามที่ กำหนดให้นักศึกษาในกลุ่มช่วยเหลือกัน เด็กเก่งช่วยและตรวจงานของเพื่อนให้ถูกต้องก่อนนำเสนอ ครู แล้วจัดกลุ่มใหม่เป็นกลุ่มแข่งขันที่มีความสามารถเท่า ๆ กัน มาแข่งตอบปัญหาซึ่งจะมีการจัดกลุ่มใหม่ทุกสัปดาห์ โดยพิจารณาจากความสามารถของแต่ละบุคคล คะแนนของกลุ่มจะได้จากคะแนนของสมาชิกที่เข้าแข่งขันร่วมกับกลุ่มอื่น ๆ รวมกัน แล้วมีการมอบรางวัลให้แก่กลุ่มที่ได้คะแนนสูงเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้

๑.๒ เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบกลุ่มสัมฤทธิ์ (Student Team Achievement Division) คือการจัดกลุ่มเหมือน TGT แต่ไม่มีการแข่งขันกัน โดยให้นักศึกษาทุกคนต่างทำข้อสอบ แล้วนำคะแนนพัฒนาการ (คะแนนที่ดีกว่าเดิมในการสอบครั้งก่อน) ของแต่ละคนมารวมเป็นคะแนนกลุ่ม และมีการให้รางวัล

๑.๓ เทคนิคการจัดกลุ่มแบบช่วยรายบุคคล (Team Assisted Individualization หรือ TAI) คือ เทคนิคนี้เหมาะกับวิชาคณิตศาสตร์ ใช้สำหรับประถมศึกษาปีที่ ๓-๖ วิธีนี้สมาชิกกลุ่มมี ๔ คน มีระดับความรู้ต่างกัน ครูเรียกเด็กที่มีความรู้ระดับเดียวกันของแต่ละกลุ่ม มาสอนตามความยากง่ายของเนื้อหา วิธีที่สอนจะแตกต่างกัน เด็กกลับไปยังกลุ่มของตน และต่างคนต่างทำงานที่ได้รับมอบหมายแต่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการให้รางวัลกลุ่มที่ทำคะแนนได้ดีกว่าเดิม

๑.๔ เทคนิคโปรแกรมการร่วมมือในการอ่านและเขียน (Cooperative Integrated Reading and Composition หรือ CIRC) คือ เทคนิคนี้ใช้สำหรับวิชาอ่าน เขียน และทักษะอื่น ๆ ทางภาษา สมาชิกในกลุ่มมี ๔ คน มีพื้นความรู้เท่ากัน ๒ คน อีก ๒ คนก็เท่ากัน แต่ต่างระดับความรู้กับ ๒ คนแรก ครูจะเรียกคู่ที่มีความรู้ระดับเท่ากันจากกลุ่มทุกกลุ่มมาสอน ให้กลับเข้ากลุ่มแล้วเรียกคู่ต่อไปจากกลุ่มทุกกลุ่มมาสอน คะแนนของกลุ่มพิจารณาจากคะแนนสอบของสมาชิกกลุ่มเป็นรายบุคคล

๑.๕ เทคนิคการต่อภาพ (Jigsaw)

คือ เทคนิคนี้ ใช้สำหรับนักศึกษาปริญญาปีที่ ๓-๖ สมาชิกในกลุ่มมี ๖ คน ความรู้ต่างระดับกัน สมาชิกแต่ละคนไปเรียนร่วมกับสมาชิกในกลุ่มอื่นในหัวข้อที่ต่างออกไป แล้วทุกคนกลับเข้ามากลุ่มของตน สอนเพื่อนในสิ่งที่ตนไปเรียนร่วมกับสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ มา การประเมินผลเป็นรายบุคคลแล้วรวมคะแนนเป็นของกลุ่ม

๑.๖ เทคนิคการต่อภาพ ๒ (Jigsaw ๒)

คือ เทคนิคนี้สมาชิกในกลุ่ม ๔ - ๕ คนนักศึกษาทุกคนสนใจในบทเรียนเดียวกัน สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มให้ความสนใจในหัวข้อย่อยของบทเรียนต่างกัน ใครที่สนใจในหัวข้อเดียวกันจะไปประชุมกัน ค้นคว้าและอภิปราย แล้วกลับมากลุ่มเดิมของตนสอนเพื่อนในเรื่องที่ตนไปประชุมกับสมาชิกของกลุ่มอื่นมา ผลการสอบของแต่ละคนเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ทำคะแนนรวมได้ดีกว่าครั้งก่อน (คิดคะแนนเหมือน STAD) จะได้รับรางวัล

๑.๗ เทคนิคการตรวจสอบเป็นกลุ่ม (Group Investigation)

คือ เทคนิคนี้สมาชิกในกลุ่มมี ๒ - ๖ เป็นรูปแบบที่ซับซ้อน แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อเรื่องที่ต้องการจะศึกษาค้นคว้า สมาชิกในกลุ่มแบ่งหน้าที่กันทั้งกลุ่ม มีการวางแผนการดำเนินงานตามแผน การวิเคราะห์การสังเคราะห์งานที่ทำการนำเสนอผลงานหรือรายงานต่อหน้าชั้น การให้รางวัล หรือคะแนนให้เป็นกลุ่ม

๑.๘ เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together: LT)

คือ วิธีนี้สมาชิกในกลุ่มมี ๔ - ๕ คน ระดับความรู้ความสามารถต่างกัน มีการแบ่งบทบาทหน้าที่กันและผลัดเปลี่ยนบทบาทหน้าที่กัน เช่น คนที่ ๑ รับผิดชอบเนื้อหาที่ ๑ คนที่ ๒ รับผิดชอบเนื้อหาที่ ๒ หรือครูให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มศึกษาฝึกฝน ทำความเข้าใจเนื้อหาใหม่และทำแบบฝึกหัดหรือใบงานหรือบัตรกิจกรรม คะแนนของกลุ่มพิจารณาจากผลงานของกลุ่ม

๑.๙ เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกลุ่ม (Co-op - Co-op)

คือ ซึ่งเทคนิคนี้ ประดว้ยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ คือ นักศึกษาช่วยกันอภิปรายหัวข้อที่จะศึกษาแบ่งหัวข้อใหญ่เป็นหัวข้อย่อย แล้วจัดนักศึกษาเข้ากลุ่มตามความสามารถที่แตกต่างกัน กลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษาตามความสนใจของกลุ่ม กลุ่มแบ่งหัวข้อย่อยออกเป็นหัวข้อเล็ก ๆ เพื่อนักศึกษาแต่ละคนในกลุ่มเลือกไปศึกษา และมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนภายในกลุ่มแล้ว นักศึกษาเลือกศึกษาเรื่องที่ตนเลือกและนำเสนอต่อกลุ่ม กลุ่มรวบรวมหัวข้อต่าง ๆ จากนักศึกษาทุกคนในกลุ่มแล้วรายงานผลต่อชั้นและมีการประเมินผลงานกลุ่มเทคนิคทั้ง ๙ ดังกล่าวข้างต้น ส่วนมากจะใช้ตลอดคาบการเรียน หรือตลอดกิจกรรมการเรียนในแต่ละคาบ เรียกการเรียนแบบร่วมมือประเภทนี้ว่า การเรียนแบบร่วมมืออย่างเป็นทางการ (Formal Cooperative Learning) แต่ยังมีเทคนิคอื่น ๆ อีกจำนวนมากที่ไม่จำเป็นต้องใช้ตลอดกิจกรรมการสอนในแต่ละคาบ อาจใช้ในขั้นนำ สอดแทรกในขั้นตอนใด ๆ ก็ได้ หรือใช้ในขั้นสรุป หรือขั้นทบทวน หรือขั้นวัดผล เรียกการเรียนแบบร่วมมือประเภทนี้ว่า การเรียนแบบร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการ (Informal Cooperative Learning) ดังนี้

๒. การเรียนแบบร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการ

สมพงษ์ สิงหะพล (๒๕๔๓: ๑๘๑ - ๑๘๒) ได้กล่าวถึง เทคนิคการเรียนแบบร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการได้ ๑๔ เทคนิค ดังนี้

๒.๑ อภิปรายกลุ่มธรรมชาติ (Spontaneous group discussion)

คือ นักศึกษาที่นั่งเป็นกลุ่ม นั่งชิดหรือใกล้กัน ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของบทเรียนอาจอภิปราย ๒ - ๓ นาที ไปจนถึง ๑ ชั่วโมง

๒.๒ ร่วมกันคิด (Numbered heads together)

คือ ในแต่ละกลุ่มทุกคนมีหมายเลขประจำตัว เมื่อศึกษางานเสร็จครูเรียกหมายเลขใดหมายเลขหนึ่งให้ตอบคำถาม คนถูกเรียกถือเป็นตัวแทนกลุ่ม

๒.๓ ผลงานทีม (Team product)

คือ แต่ละกลุ่มทำงานให้สำเร็จภายในชั่วโมงเรียนมอบหมายให้ทุกคนในกลุ่มมีบทบาทแล้วนำเสนองานต่อชั้นเรียน

๒.๔ ช่วยกันทบทวน (Cooperative review)

คือ แต่ละกลุ่มเวียนกันถามตอบเพื่อทบทวนบทเรียน กลุ่มที่ถามได้ ๑ คะแนน กลุ่มที่ตอบถ้าตอบถูกได้ ๑ คะแนน กลุ่มที่อธิบายข้อมูลเพิ่มเติมได้ ๑ คะแนน

๒.๕ คู่คิด (Think pair share)

คือ นักเรียนนั่งเป็นคู่ในกลุ่มของตนเพื่อหาคำตอบที่ตกลงกันเสนอคำตอบที่ตกลงกันต่อชั้นเรียน

๒.๖ เพื่อนเรียน (Partners)

คือ นักเรียนในแต่ละกลุ่มจับคู่กันเรียน คู่หนึ่งอาจไปขอคำอธิบายสอบถามปรึกษาหรือจากกลุ่มอื่น เมื่อเข้าใจแจ่มแจ้งแล้วก็ถ่ายทอดความรู้สู่คู่อื่นในกลุ่ม

๒.๗ มุมสนทนา (Corners)

คือ แต่ละกลุ่มแบ่งเป็นกลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มย่อยนั่งตามมุมหรือจุดต่าง ๆ ของห้อง จากนั้นทุกกลุ่มย่อยอธิบายเรื่องราวที่ได้ศึกษาให้กลุ่มย่อยในมุมอื่นฟัง

๒.๘ เล่าเรื่องรอบวง (Round robin)

คือ นักเรียนทุกคนนั่งเป็นวงกลม แต่ละคนเล่าเรื่องให้ชั้นฟังไปที่ละคนจนครบโดยใช้เวลาเท่าๆกัน

๒.๙ คู่ตรวจสอบ (Pair check)

คือ ในแต่ละกลุ่มให้นักศึกษาจับคู่ ๒ – ๓ คู่ เมื่อรับโจทย์หรืองานจากครู คนหนึ่งแก้โจทย์ปัญหาหรือตอบปัญหา อีกคนหนึ่งเสนอแนะโจทย์ปัญหา ต่อไปก็สลับบทบาทกัน ทำโจทย์ปัญหาได้ ๒ – ๓ ปัญหา ให้แต่ละคู่ นำคำตอบไปตรวจสอบกับคู่อื่นในกลุ่มของตน

๒.๑๐ วงกลมสนทนา (Inside – outside circle)

คือ นักเรียนนั่งหรือยืนเป็นวงกลม ๒ วง จำนวนเท่ากัน วงในหันหน้าออกวงนอกหันหน้าเข้า คนอยู่ตรงข้ามจับคู่กัน เมื่อครูถามทั้งสองปรึกษากันแล้วตอบคำถาม คำถามต่อไปครูให้สองวงเคลื่อนไปตรงข้ามกัน แล้วถามคำถามใหม่จนจบบทเรียน

๒.๑๑ คู่ทำงาน (Match mind)

คือ มอบหมายให้ชั้นทำงานตามบทเรียนแต่ละคนแสวงหาคู่ทำงานร่วมกัน ปรึกษากัน ช่วยกันแต่ให้ทำส่งเป็นรายงานส่วนตัว

๒.๑๒ สัมภาษณ์ ๓ ขั้น (Three – step interview)

คือ ในแต่ละกลุ่มให้จับคู่กัน ๒ – ๓ คู่ ในแต่ละคู่ คนที่ ๑ ถาม คนที่ ๒ ตอบ คนที่ ๑ เล่าให้กลุ่มทราบว่าตอบอย่างไร คำถามต่อไปเปลี่ยนบทบาทกัน

๒.๑๓ เครือข่ายทีม (Team – work webbing)

คือ แต่ละกลุ่มศึกษาบทเรียนแล้วเขียนแนวความคิดหลัก พร้อมแสดงความสัมพันธ์ของความคิดเห็นหลักในรูปของแผนภูมิแผนภาพ ไดอะแกรม เพื่อให้เห็นเครือข่ายของความคิดว่าสัมพันธ์กันอย่างไร

๒.๑๔ คำตอบโต๊ะกลม (Round table)

คือ ให้เรียนเป็นกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อยในแต่ละกลุ่มทุกคนเขียนคำตอบลงในกระดาษส่งต่อไปเรื่อย ๆ จนครบทุกคน การเขียนตอบอาจให้ปรึกษากันหรือห้ามปรึกษากันก็ได้ จากนั้นตรวจคำตอบจากครู จากเทคนิควิธีการเรียนแบบร่วมมือทั้งแบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการล้วนแต่เป็นเทคนิคที่มีประโยชน์ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนแต่เนื่องจากเทคนิคเหล่านี้มีลักษณะการจัดกิจกรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งแต่ละเทคนิคจะออกแบบให้เหมาะสมกับเป้าหมายที่ต่างกัน ฉะนั้นการที่จะเลือกใช้เทคนิคใดควรคำนึงถึงเป้าหมายที่ต้องการความเหมาะสมกับผู้เรียน และเนื้อหาวิชาด้วย สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการ

ทดลองในวิชาคณิตศาสตร์ ส่วนใหญ่จะเน้นหนักในด้านการทดลอง และกิจกรรมการเรียนรู้การสอนจะเป็นรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม ดังนั้น รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนในวิชานี้ คือ รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน

องค์ประกอบวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together: LT)

รูปแบบ LT (Learning Together) นี้ Johnson & Johnson เป็นผู้เสนอในปี ค.ศ. ๑๙๗๕ ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๘๔ เขาเรียกรูปแบบนี้ว่า วัฏจักรการเรียนรู้ (Circles of Learning) รูปแบบนี้มีการกำหนดสถานการณ์และเงื่อนไขให้นักเรียนทำผลงานเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแบ่งปันเอกสาร การแบ่งงานที่เหมาะสม และการให้รางวัลกลุ่ม ซึ่งจอห์นสันและจอห์นสันได้เสนอหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามรูปแบบ LT จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบดังนี้

๑. สร้างความรู้สึกพึ่งพิงพากัน (Positive Interdependence) ให้เกิดขึ้นในกลุ่มนักเรียนซึ่งอาจทำได้หลายวิธี คือ

๑.๑ กำหนดเป้าหมายร่วมของกลุ่ม (Mutual Goals) ให้ทุกคนต้องเรียนรู้เหมือนกัน

๑.๒ การให้รางวัลรวม เช่น ถ้าสมาชิกทุกคนของกลุ่มได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปของคะแนนเต็ม (Joint Rewards) สมาชิกในกลุ่มนั้นจะได้คะแนนพิเศษอีกคนละ ๕ คะแนน

๑.๓ ให้ใช้เอกสารหรือแหล่งข้อมูล (Share Resources) ครูอาจแจกเอกสารที่ต้องใช้เพียง ๑ ชุด สมาชิกแต่ละคนจะต้องช่วยกันอ่านโดยแบ่งเอกสารออกเป็นส่วนๆ เพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

๑.๔ กำหนดบทบาทของสมาชิกในการทำงานกลุ่ม (Assigned Roles) งานที่มอบหมายแต่ละงานอาจกำหนดบทบาทการทำงานของสมาชิกในกลุ่มแตกต่างกัน หากเป็นงานเกี่ยวกับการตอบคำถามในแบบฝึกหัดที่กำหนด ครูอาจกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่มเป็นผู้อ่านคำถาม ผู้ตรวจสอบ ผู้กระตุ้นให้สมาชิกช่วยกันคิดหาคำตอบ และผู้จดบันทึกคำตอบ

๒. จัดให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน (Face-To-Face Interaction) ให้นักเรียนทำงานด้วยกันภายใต้บรรยากาศของความช่วยเหลือและส่งเสริมกัน

๓. จัดให้มีการรับผิดชอบในส่วนบุคคลที่จะเรียนรู้ (Individual Accountability) เป็นการทำให้ นักเรียนแต่ละคนตั้งใจเรียนและช่วยกันทำงาน ไม่กินแรงเพื่อน ครูอาจจัดสภาพการณ์ได้ด้วยการประเมินเป็นระยะ สุ่มสมาชิกของกลุ่มให้ตอบคำถามหรือรายงานผลการทำงาน สมาชิกทุกคนจึงต้องเตรียมพร้อมที่จะเป็นตัวแทนของกลุ่ม

๔. ให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะสังคม (Social Skills) การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี นักเรียนต้องมีทักษะทางสังคมที่จำเป็น ได้แก่ ความเป็นผู้นำ การตัดสินใจ การสร้างความไว้วางใจ การสื่อสาร และทักษะการจัดการกับข้อขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์

๕. จัดให้มีกระบวนการกลุ่ม (Group Processing) เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินการทำงานของสมาชิกในกลุ่ม ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน และหาทางปรับปรุงการทำงานกลุ่มให้ดีขึ้น

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาชั้นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ๒/๒ ภาควิชาการบัญชี จำนวน ๑๙ คน วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

กลุ่มเป้าหมายการวิจัยประชากร

๑. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ๒/๒ ภาควิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๒. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย นักศึกษาชั้นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส. ๒/๒ ภาควิชาการบัญชี จำนวน ๑๙ คน วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย นวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาวิจัย และเครื่องมือรวบรวมข้อมูลวิจัย แต่ละชนิดมีกระบวนการสร้าง และพัฒนา ดังนี้

๑. เครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหา/พัฒนาในการวิจัย ได้แก่ แผนการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน

๒. เครื่องมือที่ใช้สะท้อนผลการปฏิบัติ

๑) แบบประเมินผลใบงานของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม

๒) แบบประเมินผลความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน

๓. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ๒/๒ จำนวน ๑๙ คน เรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการตลาด จำนวน ๒๐ ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการทดลองและเก็บข้อมูลในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๙ คาบ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

๑. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

๑.๑ แบบประเมินผลใบงานของนักศึกษาทุกกลุ่ม

๑.๒ แบบประเมินผลความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน

๒. การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

๒.๑ แบบทดสอบก่อนเรียน--หลังเรียน วิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒

เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการตลาด

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

นำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๒๕ %

๒. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ทำโดยนำข้อมูลที่ได้จากค่าเฉลี่ยแบบประเมินผลใบงานของนักศึกษาทุกกลุ่ม และหาค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน

บทที่ ๔
ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนแบบร่วมมือตามลักษณะเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน รายวิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา กลุ่มทดลองเป็นนักศึกษาระดับชั้นปวส.๒/๒ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ภาควิชาการบัญชี จำนวน ๑๙ คน ผู้วิจัยได้ทำการทดลองโดยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เกี่ยวกับการวิเคราะห์กรณีศึกษา โดยใช้เนื้อหาวิชาหลักการตลาด กรณีศึกษาละ ๕ ข้อละ ๑๐ คะแนนทั้ง ๓ ฉบับและทำการบันทึกคะแนนโดยสามารถวิเคราะห์ผลได้ดังนี้

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
การจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนรู้ร่วมกัน
ตามลักษณะเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน

เลขที่	กรณีศึกษาฉบับที่ ๑ คะแนน	ร้อยละ	กรณีศึกษาฉบับที่ ๒ คะแนน	ร้อยละ	กรณีศึกษาฉบับที่ ๓ คะแนน	ร้อยละ
๑	๓๗	๗๔	๓๗	๗๔	๔๐	๘๐
๒	๔๖.๗๓	๙๓.๔๕	๔๔	๘๘	๔๘.๕	๙๗
๓	๓๙	๗๘	๔๗.๕	๙๕	๔๗	๙๔
๔	๒๖	๕๒	๓๐	๖๐	๓๒	๖๔
๕	๓๐	๖๐	๓๒	๖๔	๓๓	๖๖
๖	๒๖	๕๒	๓๐	๖๐	๔๓	๘๖
๗	๒๘	๕๖	๓๑	๖๒	๓๕	๖๘
๘	๓๐	๖๐	๔๕.๒๕	๙๐.๕๐	๔๖	๙๒
๙	๒๙	๕๘	๓๔	๖๘	๓๒	๖๔
๑๐	๓๗	๗๔	๔๓	๘๖	๔๓	๘๖
๑๑	๒๘	๕๖	๓๗	๗๔	๔๒	๘๔
๑๒	๒๘	๕๖	๔๖	๙๒	๔๔.๗๕	๘๙.๕๐
๑๓	๓๒	๖๔	๓๙	๗๘	๔๓	๘๖
๑๔	๓๐	๖๐	๓๔	๖๘	๓๘	๗๖
๑๕	๓๑	๖๒	๓๖	๗๒	๔๑	๘๒
๑๖	๔๓	๘๖	๔๒	๘๔	๔๖	๙๒
๑๗	๑๙.๕	๓๙	๒๑.๕	๔๑	๓๑	๖๒
๑๘	๒๑	๔๒	๒๖	๕๒	๒๖	๕๒
๑๙	๒๐	๔๐	๒๗	๕๔	๓๒	๖๔
๒๐	๑๙	๓๘	๒๕	๕๐	๒๗	๕๔
ผลรวมคะแนนเฉลี่ยที่ได้		๔๘.๓๓	คิดเป็นร้อยละ		๙๕.๑๕ %	

ตารางที่ ๑ แสดงการเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเกี่ยวกับ
การวิเคราะห์กรณีศึกษาโดยใช้เนื้อหาวิชาหลักการตลาดกรณีศึกษาละ ๕ ข้อ ข้อละ ๑๐ คะแนน

ตารางแสดงผลคะแนนแบบฝึกหัดทั้ง ๓ ฉบับ

จากตาราง แสดงให้เห็นว่าหลังจากที่นักศึกษาทำ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเกี่ยวกับการวิเคราะห์กรณีศึกษา โดยใช้เนื้อหาวิชาหลักการตลาด กรณีศึกษาละ ๕ ข้อๆ ละ ๑๐ คะแนนทั้ง ๓ ฉบับและทำการบันทึกคะแนนโดยสามารถวิเคราะห์แบบฝึกทักษะทั้ง ๓ กรณีศึกษาดังนี้

กรณีศึกษาฉบับที่ ๑ คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน คะแนนที่ได้มากที่สุดคือ นักศึกษาเลขที่ ๒ ได้คะแนน ๔๖.๗๓ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๔๕% นักศึกษาแต่ละคนมีผลคะแนนแตกต่างกันไปเมื่อเปรียบเทียบคะแนนของแต่ละกรณีศึกษาและแต่ละคน คะแนนที่ได้น้อยที่สุดคือ นักศึกษาเลขที่ ๒๐ ได้คะแนน ๑๙ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๓๘% ถือว่าอยู่ให้เกณฑ์ผ่าน ๘๕ % และเกณฑ์ไม่ผ่าน ๑๕%

กรณีศึกษาฉบับที่ ๒ คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน คะแนนที่ได้มากที่สุดคือ นักศึกษาเลขที่ ๓ ได้คะแนน ๔๗.๕ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๙๕% นักศึกษาแต่ละคนมีผลคะแนนแตกต่างกันไปเมื่อเปรียบเทียบคะแนนของแต่ละกรณีศึกษาและแต่ละคน คะแนนที่ได้น้อยที่สุดคือ นักศึกษาเลขที่ ๒๐ ได้คะแนน ๒๕ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๕๐% ถือว่าอยู่ให้เกณฑ์ผ่าน ๙๕ % และเกณฑ์ไม่ผ่าน ๕ %

กรณีศึกษาฉบับที่ ๓ คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน คะแนนที่ได้มากที่สุดคือ นักศึกษาเลขที่ ๒ ได้คะแนน ๔๘.๕ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๙๗% นักศึกษาแต่ละคนมีผลคะแนนแตกต่างกันไปเมื่อเปรียบเทียบคะแนนของแต่ละกรณีศึกษาและแต่ละคน คะแนนที่ได้น้อยที่สุดคือ นักศึกษาเลขที่ ๒๐ ได้คะแนน ๒๗ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๕๔% เกณฑ์ผ่าน ๑๐๐ % ถือว่านักศึกษาได้มีการพัฒนาความสามารถในการจัดทำแบบทดสอบทักษะเกี่ยวกับวิชาหลักการตลาดที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการเรียนวิชาหลักการตลาดดีขึ้นมากจากการใช้แนวทางในการกระตุ้นและเสริมแรงนักศึกษาระหว่างเรียนวิชาหลักการตลาดผู้เรียนทุกคนในกลุ่มได้คะแนนเท่ากัน ซึ่งเป็นการเสริมแรงให้ผู้เรียนร่วมมือกัน หรือให้แรงเสริมแบบร่วมมือไปพร้อมกับการให้แรงเสริมรายบุคคล โดยให้คะแนนเป็นรายบุคคลจากผลงานของแต่ละคนและให้รางวัลกลุ่มจากคะแนนรวมของสมาชิกในกลุ่ม หรือผู้เรียนได้คะแนนของตนเองรวมกับคะแนนพิเศษ (Bonus Points) ที่ได้จากจำนวนสมาชิกภายในกลุ่มที่ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

ผลการศึกษาปรากฏว่า พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการตลาดของนักศึกษา จำนวน ๑๙ คน โดยเฉลี่ยคิดเป็น ร้อยละ ๙๕.๑๕

**แบบประเมินผลความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน
รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน**

ประเด็นวัดความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ					คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าร้อยละของคะแนน	ความหมาย
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด				
๑. ความรับผิดชอบ									
๑.๑ ความตรงต่อเวลา	-	๑.๓	๖.๘	๕๐	๔๑.๙	๔.๓๒	๐.๖๖	๘๖.๕๔	มาก
๑.๒ การเตรียมการสอน	-	-	๑๓.๖	๔๘.๖	๓๗.๘	๔.๒๔	๐.๖๘	๘๔.๗๘	มาก
๑.๓ ความตั้งใจและความกระตือรือร้นในการสอน	-	-	๕.๔	๓๙.๒	๕๕.๔	๔.๕๐	๐.๖๐	๙๐	มากที่สุด
๑.๔ ความครบถ้วนในการสอนตามเนื้อหาขอรายวิชา	-	-	๔.๑	๓๙.๒	๕๕.๔	๔.๖๑	๐.๗๗	๘๙.๒๒	มาก
๒. เทคนิคการสอน									
๒.๑ เทคนิคและวิธีการถ่ายทอดความรู้	-	-	๙.๕	๕๔.๑	๓๖.๕	๔.๒๗	๐.๖๓	๘๕.๔๘	มาก
๒.๒ การบูรณาการ	-	-	๕.๔	๕๒.๗	๓๙.๒	๔.๔๑	๐.๗๙	๘๔.๖	มาก
๓. ความเป็นครู									
๓.๑ คุณสมบัติของผู้สอน	-	-	๔.๑	๓๖.๕	๕๙.๕	๔.๕๕	๐.๕๘	๙๑.๑๖	มากที่สุด
๓.๒ การสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม	-	-	๔.๑	๔๑.๙	๕๕.๑	๔.๕๐	๐.๕๘	๙๐.๐๘	มากที่สุด
๓.๓ การรับฟังความคิดเห็นและข้อวิจารณ์ของผู้เรียน	-	-	๑.๔	๓๗.๘	๕๖.๘	๔.๕๕	๐.๕๘	๘๗.๘๘	มาก
๔. การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ									
๔.๑ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุมีผล	-	-	๔.๑	๖๔.๙	๓๑.๑	๔.๒๗	๐.๕๓	๘๕.๔๘	มาก
๔.๒ ให้อุปกรณ์และแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	-	-	๙.๕	๕๐.๐	๓๙.๒	๔.๓๑	๐.๖๔	๘๔.๙	มาก
๔.๓ จัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน	-	-	๑๐.๘	๖๒.๒	๒๕.๗	๔.๑๕	๐.๕๙	๘๑.๙๔	มาก
๔.๔ มีการประเมินผลหลายรูปแบบผู้เรียนทราบวิธีการประเมินและมีส่วนในการกำหนดสัดส่วนคะแนน	-	๑.๔	๒.๗	๕๑.๔	๔๔.๖	๔.๑๒	๐.๖๘	๘๗.๙	มาก
๔.๕ บรรยากาศในชั้นเรียนมีความอบอุ่นเน้นความร่วมมือไม่เน้นการแข่งขันผู้เรียนมีความสุขในการเรียนมีความเป็นประชาธิปไตยให้คุณค่ากับความคิดเห็นและกระบวนการคิดของผู้เรียน	-	๑.๔	๒.๗	๕๑.๔	๔๔.๖	๔.๓๙	๐.๖๒	๘๗.๙	มาก
๕. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้									
๕.๑ ใช้สื่อการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสม	-	-	๘.๑	๖๒.๒	๒๙.๗	๔.๒๒	๐.๕๘	๘๔.๓๒	มาก
๕.๒ ใช้สื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาทำให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น	-	-	๘.๑	๖๓.๕	๒๘.๔	๔.๒๐	๐.๕๗	๘๔.๐๖	มาก
๕.๓ ใช้สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่หลากหลายทำให้นักศึกษาเกิดความสนใจและอยากเรียนรู้มากยิ่งขึ้น เช่น อุปกรณ์ตัวอย่างของจริง หนังสือตำรา คู่มือเว็บไซต์หรือการได้เสวนากับผู้เชี่ยวชาญ	-	-	๙.๕	๕๔.๑	๓๖.๕	๔.๒๗	๐.๖๓	๘๕.๔๘	มาก

ตารางที่ ๒ สรุประดับความพึงพอใจต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน ค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ความพึงพอใจต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน

ความพึงพอใจต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน ประกอบด้วยข้อคำถามห้า ด้าน ดังกล่าวข้างต้น ดังนี้

๑. ด้านความรับผิดชอบ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน ในประเด็นความตั้งใจและความกระตือรือร้นในการสอน มากที่สุด โดยมีความพึงพอใจระดับ มากที่สุด และคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๐ หรือร้อยละ ๙๐ และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน ในประเด็นการเตรียมการสอน น้อยที่สุด โดยมีความพึงพอใจระดับ มาก และมีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๔ หรือร้อยละ ๘๔.๗๘

๒. ด้านเทคนิคการสอน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน ในประเด็นเทคนิคและวิธีการถ่ายทอดความรู้ มากที่สุด โดยมีความพึงพอใจระดับ มาก และคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๗ หรือร้อยละ ๘๕.๔๘ และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน ในประเด็นการบูรณาการ น้อยที่สุด โดยมีความพึงพอใจระดับ มาก และมีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๑ หรือร้อยละ ๘๘.๒

๓. ด้านความเป็นครู พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน ในประเด็นคุณสมบัติของผู้สอน มากที่สุด โดยมีความพึงพอใจระดับ มากที่สุด และคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๕ หรือร้อยละ ๙๑.๑๖ และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน ในประเด็นการรับฟังความคิดเห็นและข้อวิจารณ์ของผู้เรียน น้อยที่สุด โดยมีความพึงพอใจระดับ มาก และมีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๕ หรือร้อยละ ๘๗.๘๘

๔. ด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน ในประเด็นบรรยากาศในชั้นเรียนมีความอบอุ่นเน้นความร่วมมือไม่เน้นการแข่งขันผู้เรียนมีความสุขในการเรียนมีความเป็นประชาธิปไตยให้คุณค่ากับความคิดเห็นและกระบวนการคิดของผู้เรียน มากที่สุด โดยมีความพึงพอใจระดับ มาก และคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๙ หรือร้อยละ ๘๗.๙ และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน ในประเด็นจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน น้อยที่สุด โดยมีความพึงพอใจระดับ มาก และมีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕ หรือร้อยละ ๘๑.๙๔

๕. ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน ในประเด็นใช้สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่หลากหลายทำให้นักศึกษาเกิดความสนใจและอยากเรียนรู้มากยิ่งขึ้น เช่น อุปกรณ์ตัวอย่างของจริง หนังสือตำรา คู่มือเว็บไซต์ มากที่สุด โดยมีความพึงพอใจระดับ มาก และคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๗ หรือร้อยละ ๘๕.๔๘ และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน ในประเด็นใช้สื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาทำให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น น้อยที่สุด โดยมีความพึงพอใจระดับ มาก และมีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๐ หรือ ร้อยละ ๘๔.๐๖

แบบประเมินใบงานรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ
ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน

ประเด็นการประเมิน ใบงาน	ระดับความพึงพอใจ					คะแนน เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าร้อยละ ของ คะแนน	ความหมาย
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด				
๑. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ	๐	๐.๓๕	๗.๔๕	๔๔.๒๕	๔๗.๖๓	๔.๔๒	๐.๖๘	๘๗.๖๔	มาก
๒. สามารถนำเทคนิคการเรียนมาประยุกต์	๐	๐	๗.๔๕	๕๓.๔๐	๓๗.๘๕	๔.๓๔	๐.๗๑	๘๕.๐๔	มาก
๓. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	๐	๐	๓.๒๐	๓๘.๗๓	๕๖.๘๐	๔.๕๓	๐.๕๘	๘๙.๗๑	มาก
๔. การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ด้วยตนเองและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	๐	๐.๕๖	๕.๙๖	๕๕.๙๘	๓๗.๐๔	๔.๒๕	๐.๖๑	๘๕.๖๒	มาก
๕. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	๐	๐	๘.๕๗	๕๙.๙๓	๓๑.๕๓	๔.๒๓	๐.๕๙	๘๔.๖๒	มาก
รวม	๐	๐.๑๘	๖.๕๓	๕๐.๔๖	๔๒.๑๗	๔.๓๕	๐.๖๓	๘๖.๕๓	มาก

ตารางที่ ๓ สรุปค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน
รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน (Learning Together: LT)

แบบประเมินใบงานของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน
รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน

แบบประเมินใบงานของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน (Learning Together: LT) การเรียนการสอนของผู้สอนประกอบด้วยข้อคำถามห้าด้าน คือ ด้านผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ด้านความสามารถนำเทคนิคการเรียนมาประยุกต์ ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพการเรียนการสอนของผู้สอนที่สามารถทำให้ผู้เรียนทำงานเสร็จตามที่กำหนดไว้ ซึ่งแสดงถึงผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ระดับ มาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๕ หรือร้อยละ ๘๖.๕๓ กรณีจำแนกเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพด้านความสามารถนำเทคนิคการเรียนมาประยุกต์ มากที่สุด โดยมีความพึงพอใจระดับ มาก และมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๓ หรือร้อยละ ๘๙.๗๑ และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อคุณภาพการเรียนการสอนด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ น้อยที่สุด โดยมีความพึงพอใจระดับ มาก และมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๓ หรือร้อยละ ๘๔.๖๒ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๒

บทที่ ๕

สรุปและอภิปรายผล

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการตลาด ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.๒/๒ ภาควิชาการบัญชี จำนวน ๑๙ คน พบว่านักศึกษา จำนวน ๔ กลุ่ม ปรากฏว่ามี กลุ่มเก่งมาก ๔ กลุ่ม ได้แก่กลุ่ม ๑, ๒, ๓, ๔ และ กลุ่มเก่ง ๑ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม ๔ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้กระบวนการ กลุ่มให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเพื่อผลประโยชน์และเกิดความสำเร็จร่วมกันของกลุ่ม ซึ่งการเรียนแบบ ร่วมมือไม่ใช่เป็นเพียงจัดให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม ผู้สอนทำหน้าที่สรุปความรู้ด้วยตนเองเท่านั้น แต่ผู้สอนต้อง พยายามใช้ กลยุทธ์วิธีทำให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการประมวลความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการทำ กิจกรรมต่างๆ จัดระบบความรู้สรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือผู้สอน จะต้องเลือกเทคนิคการจัดการเรียนที่เหมาะสมกับผู้เรียน และผู้เรียนจะต้องมีความพร้อมที่จะร่วมกันทำ กิจกรรมรับผิดชอบงานของกลุ่มร่วมกัน โดยที่กลุ่มจะประสบความสำเร็จได้ เมื่อสมาชิกทุกคนได้เรียนรู้บรรลุ ตามจุดมุ่งหมายเดียวกัน นั่นคือการเรียนรู้เป็นกลุ่มหรือเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพนักศึกษาเก่งมีความภูมิใจที่มี ส่วนช่วยให้เพื่อนเข้าใจเนื้อหา นักศึกษาปานกลางภูมิใจที่ได้ช่วยนักศึกษาอ่อนและได้พัฒนาปรับปรุงตนเอง ส่วนนักศึกษาอ่อนภูมิใจที่เพื่อนยอมรับความสามารถของตนในการช่วยให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

๑. คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษา ๑๙ คน ได้คะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนทั้ง ๓ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๑๕ ของคะแนน จากการศึกษาและวิเคราะห์คะแนนที่ได้ คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน คะแนน ที่ได้มากที่สุดคือ เฉลี่ยจากการทดสอบได้คะแนน ๔๘.๕ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๙๗% เพื่อให้ผู้เรียนรู้ถึงความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อกลุ่ม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันทำงานเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งจะส่งผลต่อความร่วมมือกัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีการกำหนดสถานการณ์และเงื่อนไขให้ผู้เรียนทำ ผลงานเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแบ่งปันเอกสาร การแบ่งงานที่เหมาะสม และการให้รางวัลกลุ่ม คะแนนพิเศษเพื่อเป็นแรงกระตุ้น

๒. แบบประเมินผลความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกันการวัดความพึงพอใจประเด็นความเป็นครู หัวข้อคุณสมบัติของผู้สอนระดับ ความพึงพอใจเท่ากับ ๔.๕๕ เกณฑ์ค่ามากที่สุด ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๙๑.๑๖

๓. การประเมินใบงานรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน ประเด็นการประเมิน หัวข้อการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ระดับความพึงพอใจมากที่สุด เท่ากับ ๕๖.๘๐ ค่าเฉลี่ย ๔.๕๓ ค่าร้อยละของคะแนน เท่ากับ ๘๙.๗๑

อภิปรายผล

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒ เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการตลาด ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับปวส.๒/๒ ภาควิชาการบัญชี จำนวน ๑๙ คน จากการดำเนินการวิจัย มีดังนี้

๑. ครูผู้สอนควรศึกษารูปแบบการสอนและหลักการให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ และควรทำความเข้าใจกับนักศึกษา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูง

๒. ใช้เอกสารหรือแหล่งข้อมูล (Share Resources) ครูอาจแจกเอกสารที่ต้องใช้เพียง ๑ ชุด สมาชิกแต่ละคนจะต้องช่วยกันอ่านโดยแบ่งเอกสารออกเป็นส่วนๆ เพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

๓. การศึกษากลุ่มย่อย ในช่วงแรกครูจะต้องคอยกระตุ้นให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองในการให้ความร่วมมือและแสดงความคิดเห็นต่อกลุ่ม เพื่อให้ นักศึกษาได้พัฒนาทักษะการทำงานดีขึ้น

๔. จัดให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน (Face-To-Face Interaction) ให้นักเรียนทำงานด้วยกันภายใต้บรรยากาศของความช่วยเหลือและส่งเสริมกัน

ปัญหาและอุปสรรคของงานวิจัย

จากการดำเนินการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ในลักษณะการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ พบปัญหาในระหว่างดำเนินการสอน คือในช่วงแรก นักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง และยังไม่คุ้นเคยกับการสอน ครูจะต้องคอยชี้แจงบทบาทของนักศึกษาหลายครั้ง นักศึกษาจึงค่อยเข้าใจและปรับตัวในชั้นแบ่งกลุ่มย่อยพบว่า ในช่วงแรกนักศึกษาต่างคนต่างทำงานของตนเอง ไม่ค่อยปรึกษาหารือและอภิปรายร่วมกันเท่าที่ควร ครูต้องคอยกระตุ้นให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองในการศึกษากลุ่มย่อย ต่อการให้ความร่วมมือและแสดงความคิดเห็นต่อกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มเกิดความเข้าใจในบทเรียนจนสามารถหาแบบทดสอบได้ ซึ่งส่งผลให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ผู้สอนควรใช้สื่อที่น่าสนใจ เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจมากขึ้น และต้องสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการร่วมมือกันแก้ปัญหา ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ร่วมกันทั้งนักศึกษาเก่ง ปานกลาง และอ่อน ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาทุกคนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องจากการเรียน เพื่อการเรียนการสอนจะได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

๑. ผลการวิจัยพบว่า การสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และนักศึกษาเกิดทักษะทางสังคมและตระหนักในคุณค่าของตนเอง ควรนำรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ไปปรับใช้ในห้องเรียน เพื่อจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

๒. ในการศึกษากลุ่มย่อย ครูควรเน้นให้นักศึกษาตระหนักถึงหน้าที่และบทบาทของ ตนเองขณะทำงานกลุ่ม การให้ความร่วมมือและแสดงความคิดเห็นต่อกลุ่ม รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกที่เรียนอ่อน เพื่อให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ

๓. ควรศึกษาการวิจัยโดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ในระดับชั้นและ เนื้อหาอื่นๆ ด้วย เพื่อจะได้ทราบเนื้อหาที่เหมาะสมในการใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกัน เรียนรู้

บรรณานุกรม

<https://www.google.com/search?q=%E0%B8%A7%E0%B8%98%E0%B8%B5&ie=UTF-8>

<https://sites.google.com/site/prapasara/๑-๕>

กมลวรรณ โพธิ์บัณฑิต. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๓.

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. **คู่มือครูสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต วิทยาศาสตร์**

<https://lio๑.tci-thaijo.org/index.php/crujournal/article/view/๒๑๐๗๓๖>

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง

พ.ศ.๒๕๓๓). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๒.

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง**

<https://grad.dpu.ac.th/upload/content/files/%E0%B8%9B%E0%B8%B5%E0%B8%88%E0%B8%87%E0%B8%B5%E0%B8%88%๒๐๔%๒๐%E0%B8%89%E0%B8%9A%E0%B8%B๑%E0%B8%9A%E0%B8%87%E0%B8%B5%E0%B8%88%๒๐๓%๒๐%E0%B8%8๐%E0%B8%8๔%E0%B8%B๗%E0%B8%AD%E0%B8%89%๒๐%E0%B8%8๐%E0%B8%A๑%E0%B8%A๙%E0%B8%B๒%E0%B8%A๒%E0%B8%89%๒๐-๒๐%E0%B8%8๑%E0%B8%A๓%E0%B8%8๑%E0%B8%8E%E0%B8%B๒%E0%B8%8๔%E0%B8%A๑%๒๐๒๕๕๙/vol๔-๓-๗๙.pdf>

พ.ศ.๒๕๓๓). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, ๒๕๓๕.

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. **วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๓๙.

<https://www.gotoknow.org/posts/๕๙๘๒๘๔>

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ ๑๒

สอนครั้งที่ ๑๒ (๔๕-๔๘)

รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒ หลักการตลาด

จำนวน ๔ ชม.

ชื่อหน่วย/เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในงานด้านการตลาด

๑. สาระสำคัญ

เทคโนโลยีกับธุรกิจมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้เกิดสินค้าใหม่ๆ ขึ้นมาในตลาด จึงทำให้จำเป็นต้องหันมาสนใจและเข้าใจถึงลักษณะของเทคโนโลยีนั้นๆ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่มีผลกระทบต่อรูปแบบการดำเนินชีวิต การบริโภค และความสามารถในการใช้จ่ายของบุคคล ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้วงจรชีวิตผลิตภัณฑ์สั้นลงและงบประมาณการวิจัยและพัฒนาอยู่ในระดับที่สูง ดังนั้น การปรับปรุงผลิตภัณฑ์และการลอกเลียนแบบจึงมีมากขึ้น การเพิ่มกฎระเบียบควบคุมการผลิตจึงเป็นสิ่งที่ควรนำมาใช้ ผลจากการเปลี่ยนแปลงนั้นจะทำให้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการทำให้ธุรกิจสามารถตอบรับกับสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องระบบคอมพิวเตอร์ โปรแกรมใหม่ๆ ที่จะผลิตขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการในการเปลี่ยนแปลง

๒. สมรรถนะประจำหน่วย

ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลทางการตลาดทำการตลาดตามสภาพแวดล้อมทางการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ จุดประสงค์ทั่วไป

- ๓.๑.๑ อธิบายเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลทางการตลาดได้
- ๓.๑.๒ อธิบายเกี่ยวกับสารสนเทศทางการตลาดได้
- ๓.๑.๓ อธิบายเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตได้
- ๓.๑.๔ อธิบายเกี่ยวกับการบริหารลูกค้าสัมพันธ์ได้

๓.๒ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๓.๒.๑ ด้านความรู้

๑. อธิบายความหมายของเทคโนโลยีทางการตลาด
๒. บอกประโยชน์และข้อจำกัดของการตลาดในการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ได้ชัดเจน
๓. กำหนดข้อจำกัดในการใช้การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce)
๔. ระบุแนวทางในการพัฒนาการใช้การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ได้

๓.๒.๒ ด้านทักษะ

๑. สามารถขายในค้าในตลาดออนไลน์ได้

๓.๒.๓ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๑. มีความเชื่อมั่นในตนเองกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง มีเหตุผล (มีเหตุผล)
๒. มีความรับผิดชอบปฏิบัติงานเสร็จทันตามกำหนดแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้
๓. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (รอบรู้)
๔. มีความซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (คุณธรรม)

๔. เนื้อหาสาระการเรียนรู้

๑. เทคโนโลยีดิจิทัลทางการตลาด (Digital Technology in Marketing)
๒. สารสนเทศทางการตลาด (Marketing Information)
๓. อินเทอร์เน็ต (Internet)
๔. การบริหารลูกค้าสัมพันธ์ (Customer Relationship Management)

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูและผู้เรียนสนทนากันว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) หรือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technologies: ICT) ก็คือ เทคโนโลยีสองด้านหลัก ๆ ที่ประกอบด้วยเทคโนโลยีระบบคอมพิวเตอร์ และ เทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมที่ผนวกเข้าด้วยกัน เพื่อใช้ในกระบวนการจัดหา จัดเก็บ สร้าง และเผยแพร่สารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเสียง ภาพ ภาพเคลื่อนไหว ข้อความหรือตัวอักษร และตัวเลข เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ความแม่นยำ และความรวดเร็วให้ทันต่อการนำไปใช้ประโยชน์

๒. ผู้เรียนแต่ละคนยกตัวอย่างเทคโนโลยีที่อยู่ใกล้ตัว และที่เคยพบเห็น หรือเรียนรู้มา

ขั้นสอน

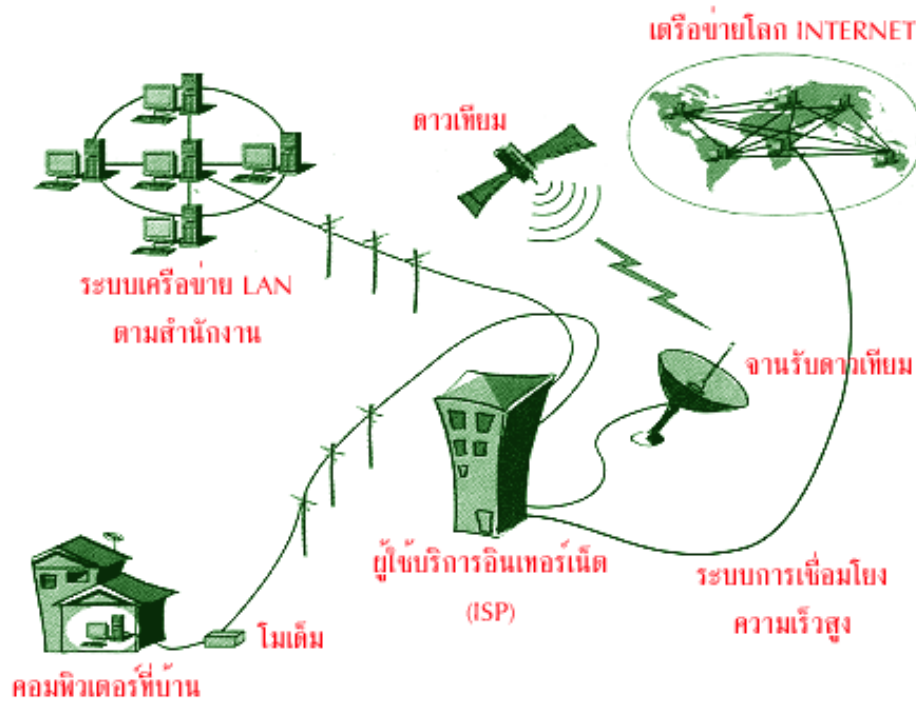
๓. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้สื่อทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์ทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน สื่อทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point เพื่ออธิบายเทคโนโลยีดิจิทัลทางการตลาด (Digital Technology in Marketing)

๔. ครูและผู้เรียนใช้เทคนิคการเรียนร่วมกัน คือเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้กระบวนการกลุ่มให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเพื่อผลประโยชน์และเกิดความสำเร็จร่วมกันของกลุ่ม ซึ่งการเรียนแบบร่วมมือมิใช่เป็นเพียงจัดให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม เช่น ทำรายงาน ทำกิจกรรมหรือสร้างชิ้นงานอภิปราย ตลอดจนปฏิบัติการทดลองแล้ว ผู้สอนทำหน้าที่สรุปความรู้ด้วยตนเองเท่านั้น แต่ผู้สอนจะต้องพยายามใช้กลยุทธ์วิธีให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการประมวลสิ่งทีมาจากการทำกิจกรรมต่างๆ จัดระบบความรู้สรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นหลักที่สำคัญ

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในระบบสารสนเทศด้านการตลาด ได้แก่ อินเทอร์เน็ต พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ระบบผู้เชี่ยวชาญ แนวโน้มทางการตลาดที่จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้ต้องการข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับลูกค้าและคู่แข่ง คือ การตลาดด้านจุลภาค การแข่งขันกันระหว่างตราสินค้า สินค้าที่แตกต่างในเชิงกลยุทธ์ และการตลาดแบบ Sense and Response

๕.ครูใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ได้แก่ Power Point เพื่ออธิบายเรื่อง อินเทอร์เน็ต (Internet)

๖.ครูและผู้เรียนใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวมเพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้

๖.๑ แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มๆ ละ ๓-๔ คน

๖.๒ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสืบค้นเทคโนโลยีทางการตลาดทางอินเทอร์เน็ต (Internet) มา ๑ เรื่อง

๖.๕ ประเมินและเสนอแนะการนำเสนอของกลุ่มอื่น

๗.ครูใช้เทคนิควิธีสอนแบบใช้โสตทัศนวัสดุ (Audio-Visual Material of Instruction Method) เป็นวิธีสอนที่นำอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุมาช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โสตทัศนวัสดุดังกล่าว ได้แก่ Power Point เพื่ออธิบายการบริหารลูกค้าสัมพันธ์ (Customer Relationship Management)

๘.ผู้เรียนทำกิจกรรมไปงาน

๙.ผู้เรียนทำแบบประเมินผลการเรียนรู้

๑๐.ครูแนะนำให้ผู้เรียนบันทึกบัญชีครัวเรือน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติพัฒนาความรู้ ความคิด และปฏิบัติ ถูกต้อง ก่อให้เกิดความเจริญในด้านอาชีพหรือเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งการทำบัญชีครัวเรือนเป็นเรื่องการบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวัน/เดือน/ปี ว่ามีรายรับรายจ่ายจากอะไรบ้าง จำนวนเท่าใด รายการใดจ่ายน้อยจ่ายมาก จำเป็นน้อยจำเป็นมาก ก้อาจลดลงหรือเพิ่มขึ้นตามความจำเป็น ถ้าทุกคนคิดได้ก็แสดงว่าเป็นคนรู้จักพัฒนาตนเอง มีเหตุมีผล รู้จักพอประมาณ รักตนเอง รักครอบครัว รักชุมชน และรักประเทศชาติมากขึ้น จึงเห็นได้ว่าการทำบัญชีครัวเรือน คือวิถีแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นสรุปและการประยุกต์

๑๑.ครูและผู้เรียนสรุปเนื้อหาที่เรียนโดยการถามตอบ และฉายวีดีโอ

๑๒.ทำแบบประเมินผลการเรียนรู้ ใบงาน และประเมินตนเองจากแบบประเมินตนเอง พร้อมทำกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

๑๓.ประเมินผู้เรียนตามแบบฟอร์มต่อไปนี้

ชื่อผู้เรียน	ประสบการณ์พื้นฐานการเรียนรู้			วิธีการเรียนรู้
	ความรู้	ทักษะ	ผลงาน	
๑.				
๒.				
๓.				
๔.				

๖. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๖.๑ สื่อสิ่งพิมพ์

- ๖.๑.๑ หนังสือเรียนวิชา หลักการตลาด
- ๖.๑.๒ Power Point
- ๖.๑.๓ ใบงาน
- ๖.๑.๔ หนังสือนิตยสารประกอบการสอน

๖.๒ สื่อโสตทัศน (ถ้ามี)

- ๖.๒.๑ ซีดี ดีวีดี ซีดีเสียง สำหรับธุรกิจ ห้องสมุดศูนย์วิทยบริการ วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา
- ๖.๒.๒ ซีดี ดีวีดี สำหรับธุรกิจ สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

๖.๓ หุ่นจำลองหรือของจริง (ถ้ามี)

- ๖.๓.๑ แบบจำลองร้านค้าเพื่อประกอบการเรียนการสอน

๖.๔ อื่นๆ (ถ้ามี)

- ๖.๔.๑ สื่อสังคม หรือ โซเชียลมีเดีย
- ๖.๔.๒ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย WWW.SET.OR.TH

๗. เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้ (ใบความรู้ ใบงาน ใบมอบหมายงาน ฯลฯ)

- ๗.๑ ใบงานกิจกรรมการเรียนรู้
- ๗.๒ Mind Mapping เครื่องมือในการช่วยคิดและจดบันทึกเป็นภาพ

๘. การบูรณาการ/ความสัมพันธ์กับวิชาอื่น

- ๘.๑ วิชาการขายเบื้องต้น
- ๘.๒ วิชาการเป็นผู้ประกอบการ
- ๘.๓ วิชาการหาข้อมูลทางการตลาด
- ๘.๔ วิชาพฤติกรรมผู้บริโภค

๙. หลักฐาน

- ๑.บันทึกการสอน
- ๒.ใบเช็ครายชื่อ
- ๓.แผนจัดการเรียนรู้
- ๔.การตรวจประเมินผลงาน

๑๐. การวัดผลและการประเมินผล

วิธีวัดผล

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. ประเมินพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
๓. สังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
๔. ตรวจใบงาน
๕. ตรวจสอบประเมินผลการเรียนรู้
๖. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เครื่องมือวัดผล

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. แบบประเมินพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยครู)
๓. แบบสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยผู้เรียน)
๔. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน
๕. แบบประเมินผลการเรียนรู้
๖. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูและผู้เรียน ร่วมกันประเมิน

เกณฑ์การประเมินผล

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง
๒. เกณฑ์ผ่านการประเมินพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐ % ขึ้นไป)
๓. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐% ขึ้นไป)
๔. กิจกรรมใบงาน เกณฑ์ผ่าน คือ ๕๐%
๕. แบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๖. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ การประเมินตามสภาพจริง

๑๑. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ฝึกกิจกรรมเพื่อฝึกทักษะการวิเคราะห์เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการตลาด
๒. อ่าน และศึกษาข่าวสารทางการตลาด

แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ ๑๓

รหัสวิชา ๓๐๒๐๐-๑๐๐๒ หลักการตลาด

สัปดาห์ที่ ๑๓

(๔๙-๕๒)

ชื่อหน่วย/เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในงานด้านการตลาด

จำนวน ๔ ชม.

สาระสำคัญ

เทคโนโลยีกับธุรกิจมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้เกิดสินค้าใหม่ๆ ขึ้นมาในตลาด จึงทำให้จำเป็นต้องหันมาสนใจและเข้าใจถึงลักษณะของเทคโนโลยีนั้นๆ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่มีผลกระทบต่อรูปแบบการดำเนินชีวิต การบริโภค และความสามารถในการใช้จ่ายของบุคคล ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้วงจรชีวิตผลิตภัณฑ์สั้นลงและงบประมาณการวิจัยและพัฒนาอยู่ในระดับที่สูง ดังนั้น การปรับปรุงผลิตภัณฑ์และการลอกเลียนแบบจึงมีมากขึ้น การเพิ่มกฎระเบียบควบคุมการผลิตจึงเป็นสิ่งที่ควรนำมาใช้ ผลจากการเปลี่ยนแปลงนั้นจะทำให้เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการทำให้ธุรกิจสามารถตอบรับกับสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมใหม่ๆ ที่จะผลิตขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการในการเปลี่ยนแปลง

สมรรถนะประจำหน่วย

ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลทางการตลาดทำการตลาดตามสภาพแวดล้อมทางการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

๕. อธิบายเกี่ยวกับการทำการตลาดบนสื่อสังคมออนไลน์ได้
๖. อธิบายเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ครูสามารถสังเกตได้ขณะทำการสอนในเรื่อง

๑. ความมีมนุษยสัมพันธ์
๒. ความมีวินัย
๓. ความรับผิดชอบ
๔. ความซื่อสัตย์สุจริต
๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง
๖. การประหยัด
๗. ความสนใจใฝ่รู้
๘. การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน
๙. ความรักสามัคคี
๑๐. ความกตัญญูกตเวที

เนื้อหาสาระการเรียนรู้

๕. การทำการตลาดบนสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media Marketing)

๖. ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Transaction)

กิจกรรมการเรียนรู้

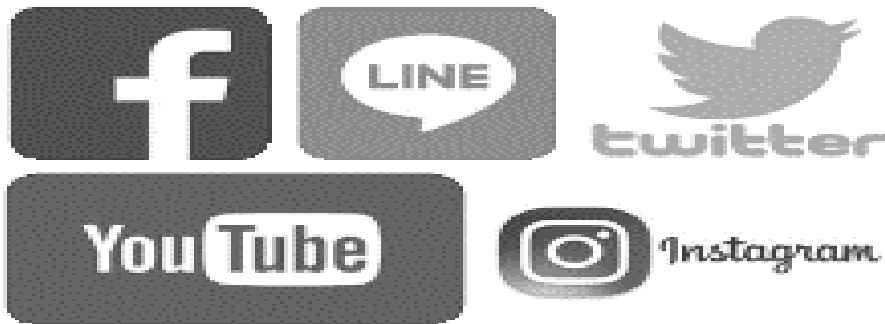
ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูและผู้เรียนสนทนาว่าการทำการตลาดบนสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media Marketing) เป็นการนำ Social Media มาใช้ในการทำการตลาดช่วยให้เข้าถึงลูกค้าได้ตรงกลุ่มเป้าหมาย มีความรวดเร็ว ตลอดจนช่วยในการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดการบอกกล่าวปากต่อปากในผู้คนที่อยู่มากได้อย่างง่ายดาย และสามารถเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปใช้ในการทำการตลาดให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๒. ผู้เรียนยกตัวอย่างการทำการตลาดบนสื่อสังคมออนไลน์

ขั้นสอน

๓. ครูและผู้เรียนอธิบายและสาธิตการ โดยเปิดสื่อ VDO และสื่อ PowerPoint ให้ผู้เรียนได้ศึกษาการทำการตลาดบนสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media Marketing)

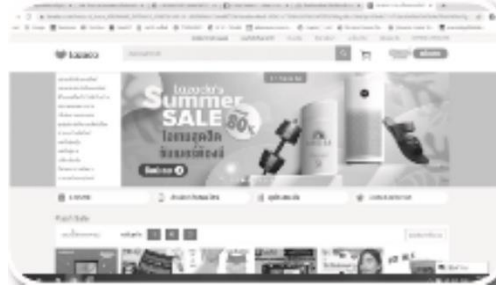

๔. ครูและใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้แบบอภิปราย คือกระบวนการที่ผู้สอนมุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือระดมความคิด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอภิปรายเนื้อหาเรื่อง Social Media Marketing ที่นิยมใช้ในปัจจุบัน

๕. ครูใช้เทคนิคการสอนแบบ Demonstration Method การจัดการเรียนรู้แบบสาธิต คือกระบวนการที่ผู้สอน หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ โดยการแสดงหรือกระทำให้ดูเป็นตัวอย่างพร้อม ๆ กับการบอก อธิบาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ออกจากการสังเกต กระบวนการขั้นตอนการสาธิตนั้น ๆ แล้วให้ผู้เรียนซักถาม อภิปราย และสรุปการเรียนรู้ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Transaction)

๖.ครูใช้เทคนิคการสอนแบบ Demonstration Method การจัดการเรียนรู้แบบสาธิต คือ กระบวนการที่ผู้สอน หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ โดยการแสดงหรือกระทำให้ดูเป็นตัวอย่างพร้อม ๆ กับการบอก อธิบาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้จากการสังเกต กระบวนการขั้นตอนการสาธิตนั้น ๆ แล้วให้ผู้เรียนซักถาม อภิปราย และสรุปการเรียนรู้ประเภทของ พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์

๗.ผู้เรียนทำกิจกรรมใบงาน

๘.ผู้เรียนทำแบบประเมินผล

๙.ครูแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักการนำเอาความพอเพียงไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่ต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน

ขั้นสรุปและการประยุกต์

๑๐.ครูและผู้เรียนสรุปโดยการถามตอบ และฝึกทักษะในการปฏิบัติกิจกรรมภายในชั้นเรียน

๑๑.ประเมินตนเองจากแบบประเมินตนเอง รวมทั้งกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

๑๒.ประเมินผู้เรียนตามแบบฟอร์มต่อไปนี้

ชื่อผู้เรียน	ประสบการณ์พื้นฐานการเรียนรู้			วิธีการเรียนรู้
	ความรู้	ทักษะ	ผลงาน	
๑.				
๒.				
๓.				
๔.				
๕.				

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑.หนังสือเรียน วิชาหลักการตลาด

๒.รูปภาพประกอบ

๓.กิจกรรมการเรียนการสอน

๔.สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อ VDO และสื่อ PowerPoint

หลักฐาน

๑. บันทึกการสอน
๒. ใบชี้ครายชื่อ
๓. แผนจัดการเรียนรู้
๔. การตรวจประเมินผลงาน

การวัดผลและการประเมินผล

วิธีวัดผล

๑. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. ประเมินพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
๓. สังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
๔. ตรวจใบงาน
๕. ตรวจสอบประเมินผลการเรียนรู้
๖. การสังเกตและประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เครื่องมือวัดผล

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
๒. แบบประเมินพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยครู)
๓. แบบสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (โดยนักเรียน)
๔. แบบประเมินกิจกรรมใบงาน
๕. แบบประเมินผลการเรียนรู้
๖. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยครูและนักเรียน ร่วมกันประเมิน

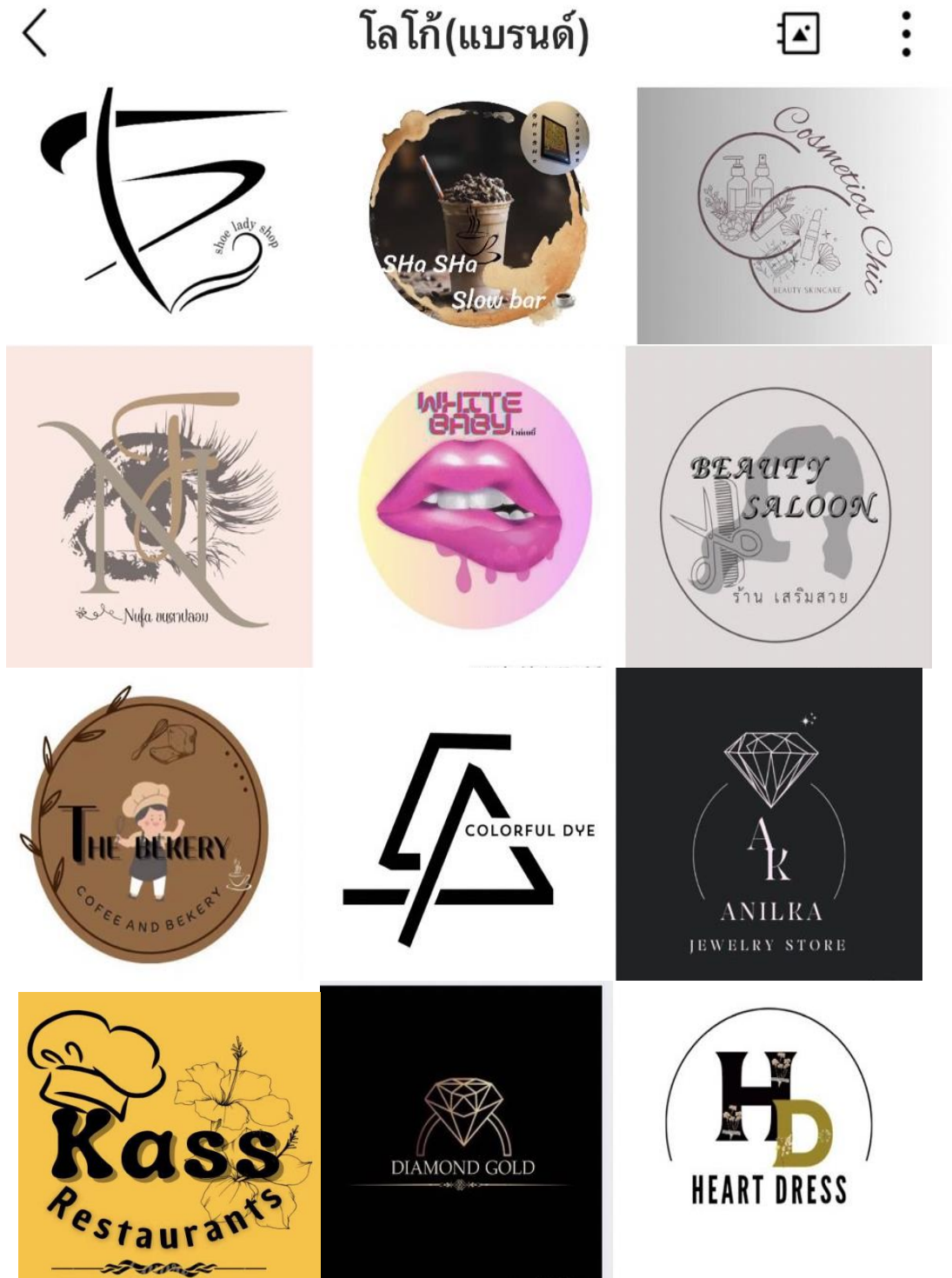
เกณฑ์การประเมินผล

๑. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล ต้องไม่มีช่องปรับปรุง
๒. เกณฑ์ผ่านการประเมินพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐ % ขึ้นไป)
๓. เกณฑ์ผ่านการสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม คือ ปานกลาง (๕๐% ขึ้นไป)
๔. กิจกรรมใบงาน เกณฑ์ผ่าน คือ ๕๐%
๕. แบบประเมินผลการเรียนรู้มีเกณฑ์ผ่าน ๕๐%
๖. แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คะแนนขึ้นอยู่กับ การประเมินตามสภาพจริง

กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ทำกิจกรรมใบงาน และกิจกรรมฝึกทักษะการเรียนรู้
๒. อ่านบททวน และติดตามข่าวสารทางการตลาด

ผลงานนักศึกษา ก่อนการสอนแบบร่วมมือตามลักษณะเทคนิคการเรียนร่วมกัน
วิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐ - ๑๐๐๒
การออกแบบแบรนด์ผลิตภัณฑ์ต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลงานนักศึกษาหลังการสอนแบบร่วมมือตามลักษณะเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน
 วิชาหลักการตลาด รหัสวิชา ๓๐๒๐๐ - ๑๐๐๒
 การออกแบบแบรนด์ผลิตภัณฑ์ต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

โลโก้(แบรนด์)

